

Dansk udgave

Retsforskrifter

Indhold

I Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk

Kommissionens forordning (EF) nr. 1775/2000 af 14. august 2000 om faste importværdier med henblik på fastsættelsen af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager	1
Kommissionens forordning (EF) nr. 1776/2000 af 14. august 2000 om fastsættelse af importtold for korn	3

II Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk

Kommissionen

2000/513/EF:

★ Kommissionens beslutning af 8. september 1999 om Frankrigs støtte til selskabet Stardust Marine ⁽¹⁾ (meddelt under nummer K(1999) 3148)	6
---	---

Berigtigelser

Berigtigelse til Kommissionens forordning (EF) nr. 1770/2000 af 10. august 2000 om fastsættelse af de restitutionssatser, der skal anvendes for visse produkter fra korn- og rissektoren, der udføres i form af varer, som ikke omfattes af traktatens bilag I (EFT L 204 af 11.8.2000)	31
---	----

1

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

I

(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 1775/2000
af 14. august 2000
om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Kommissionens forordning (EF) nr. 3223/94 af 21. december 1994 om gennemførelsesbestemmelser til importordningen for frugt og grøntsager ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1498/98 ⁽²⁾, særlig artikel 4, stk. 1, og ud fra følgende betragtninger:

(1) I forordning (EF) nr. 3223/94 fastsættes som følge af gennemførelsen af resultaterne af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguay-runden kriterierne for Kommissionens fastsættelse af de faste værdier ved import fra tredjelande for de produkter og perioder, der er anført i nævnte forordnings bilag.

(2) Ved anvendelse af ovennævnte kriterier skal de faste importværdier fastsættes på de niveauer, der findes i bilaget til nærværende forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

De faste importværdier, der er omhandlet i artikel 4 i forordning (EF) nr. 3223/94, fastsættes som anført i tabellen i bilaget.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft den 15. august 2000.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. august 2000.

På Kommissionens vegne

Philippe BUSQUIN

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EFT L 337 af 24.12.1994, s. 66.

⁽²⁾ EFT L 198 af 15.7.1998, s. 4.

BILAG

til Kommissionens forordning af 14. august 2000 om faste importværdier med henblik på fastsættelsen af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

(EUR/100 kg)

KN-kode	Tredjelandskode ⁽¹⁾	Fast importværdi	
0702 00 00	052	61,9	
	999	61,9	
0707 00 05	052	95,1	
	999	95,1	
0709 90 70	052	79,6	
	999	79,6	
0805 30 10	388	53,9	
	524	79,6	
	528	58,1	
	999	63,9	
0806 10 10	052	95,3	
	400	172,3	
	508	135,1	
	600	87,3	
	624	179,8	
	999	134,0	
	0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	388	83,6
400		69,3	
508		58,4	
512		69,0	
528		77,8	
800		161,1	
804		73,9	
999		84,7	
0808 20 50		052	95,5
		388	70,0
	512	48,7	
	720	116,4	
	999	82,7	
0809 30 10, 0809 30 90	052	125,1	
	999	125,1	
0809 40 05	064	59,8	
	066	49,1	
	093	36,2	
	624	150,3	
	999	73,9	

⁽¹⁾ Den statistiske landefortegnelse, der er fastsat i Kommissionens forordning (EF) nr. 2543/1999 (EFT L 307 af 2.12.1999, s. 46). Koden »999« repræsenterer »anden oprindelse«.

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 1776/2000
af 14. august 2000
om fastsættelse af importtold for korn

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1766/92 af 30. juni 1992 om den fælles markedsordning for korn⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1666/2000⁽²⁾,

under henvisning til Kommissionens forordning (EF) nr. 1249/96 af 28. juni 1996 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 1766/92 for så vidt angår importtold for korn⁽³⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 2519/98⁽⁴⁾, særlig artikel 2, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 10 i forordning (EØF) nr. 1766/92 er det fastsat, at ved indførsel af de i nævnte forordnings artikel 1 omhandlede produkter opkræves toldsatsene i den fælles toldtarif for de produkter, der er omhandlet i artikel 10, stk. 2. I nævnte forordning er importtolden dog lig med interventionsprisen for disse produkter, forhøjet med 55 % og med fradrag af cif-importprisen for den pågældende sending. Dog kan tolden ikke overstige toldsatsen i den fælles toldtarif.
- (2) I henhold til artikel 10, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1766/92 beregnes cif-importpriserne på grundlag af de repræsentative priser for det pågældende produkt på verdensmarkedet.

- (3) I Kommissionens forordning (EF) nr. 1249/96 er der fastsat gennemførelsesbestemmelser til forordning (EØF) nr. 1766/92 for så vidt angår importtold for korn.
- (4) Importtolden gælder, indtil en ny fastsættelse træder i kraft. Den forbliver ligeledes i kraft, hvis der ikke foreligger nogen notering for den i bilag II til forordning (EF) nr. 1249/96 omhandlede referencebørs i de to uger forud for den næste periodiske fastsættelse.
- (5) For at sikre en korrekt gennemførelse af ordningen for importtold bør de repræsentative markedskurser, der konstateres i en referenceperiode, anvendes ved beregningen af importtolden, for så vidt angår de flydende valutaer.
- (6) Anvendelsen af forordning (EF) nr. 1249/96 fører til fastsættelsen af importtolden efter bilaget til nærværende forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Importtolden for korn som omhandlet i artikel 10, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1766/92 er fastsat i bilag I til nærværende forordning på grundlag af de elementer, der er fastsat i bilag II.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft den 16. august 2000.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. august 2000.

På Kommissionens vegne

Philippe BUSQUIN

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EFT L 181 af 1.7.1992, s. 21.

⁽²⁾ EFT L 193 af 29.7.2000, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 161 af 29.6.1996, s. 125.

⁽⁴⁾ EFT L 315 af 25.11.1998, s. 7.

BILAG I

Importtold for produkterne som omhandlet i artikel 10, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1766/92

KN-kode	Varebeskrivelse	Told ved indførsel pr. landevej, flod eller hav fra havne ved Middelhavet, Sortehavet eller Østersøen (EUR/ton)	Told ved indførsel ad luftvejene, pr. hav fra andre havne ⁽²⁾ (EUR/ton)
1001 10 00	Hård hvede af god kvalitet	0,00	0,00
	af middelgod kvalitet ⁽¹⁾	0,00	0,00
1001 90 91	Blød hvede, til udsæd	7,90	0,00
1001 90 99	Blød hvede af god kvalitet, undtagen blød hvede til udsæd ⁽³⁾	7,90	0,00
	af middelgod kvalitet	40,46	30,46
	af ringe kvalitet	63,61	53,61
1002 00 00	Rug	41,09	31,09
1003 00 10	Byg, til udsæd	41,09	31,09
1003 00 90	Byg, til andet end udsæd ⁽³⁾	41,09	31,09
1005 10 90	Majs til udsæd, undtagen hybridmajs	94,00	94,00
1005 90 00	Majs, undtagen til udsæd ⁽³⁾	94,00	94,00
1007 00 90	Sorghum i hele kerner, undtagen hybridsorghum til udsæd	65,79	55,79

⁽¹⁾ For hård hvede, der ikke opfylder minimumskvaliteten for hård hvede af middelgod kvalitet som omhandlet i bilag I til forordning (EF) nr. 1249/96, gælder den told, der er fastsat for blød hvede af ringe kvalitet.

⁽²⁾ For varer, der ankommer til Fællesskabet via Atlanterhavet eller Suezkanalen (artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1249/96), kan importøren opnå en nedsættelse af tolden på:

— 3 EUR/ton, hvis lossehavnen befinder sig ved Middelhavet, eller

— 2 EUR/ton, hvis lossehavnen befinder sig i Irland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Sverige, Finland eller på Den Iberiske Halvø Atlanterhavskyst.

⁽³⁾ Importøren kan opnå en fast nedsættelse på 14 eller 8 EUR/ton, når betingelserne i artikel 2, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1249/96 opfyldes.

BILAG II

Elementer til beregning af tolden

(perioden 31. juli 2000 til 11. august 2000)

1. Gennemsnit for perioden på to uger forud for fastsættelsesdagen:

Børsnoteringer	Minneapolis	Kansas-City	Chicago	Chicago	Minneapolis	Minneapolis	Minneapolis
Produkt (% proteiner, 12 % vandindhold)	HRS2. 14 %	HRW2. 11,5 %	SRW2	YC3	HAD2	middelgod kvalitet (*)	US barley 2
Notering (EUR/t)	118,50	111,63	96,71	77,33	174,43 (**)	164,43 (**)	110,39 (**)
Præmie for Golfen (EUR/t)	—	9,29	1,05	4,23	—	—	—
Præmie for The Great Lakes (EUR/t)	25,08	—	—	—	—	—	—

(*) Negativ præmie («discount») på 10 EUR/t (artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1249/96).

(**) Fob The Great Lakes.

2. Fragt/omkostninger: Mexicanske Golf-Rotterdam: 19,51 EUR/t; The Great Lakes-Rotterdam: 29,41 EUR/t.

3. Subsidier i henhold til artikel 4, stk. 2, tredje afsnit, i forordning (EF) nr. 1249/96: 0,00 EUR/t (HRW2)
0,00 EUR/t (SRW2).

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 8. september 1999

om Frankrigs støtte til selskabet Stardust Marine

(meddelt under nummer K(1999) 3148)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2000/513/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter i overensstemmelse med ovennævnte artikler at have givet de berørte parter mulighed for at fremsætte deres bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

PROCEDUREN EFTER EF-TRAKTATENS ARTIKEL 88, STK. 2

- (1) Selskabet Stardust Marine (herefter benævnt »Stardust«), der er specialiseret i udlejning og drift af lystbåde, er et tidligere datterselskab af Crédit Lyonnais, der i 1995 blev overført til Consortium de Réalisations (CDR), som er Crédit Lyonnais' selskab for afvikling af urentable aktiver. Kommissionen erfarede i juni 1997 gennem en klage fra en konkurrent, at CDR havde forhøjet selskabets kapital, og at selskabet derefter var blevet solgt til selskabet FG Marine på vilkår anfægtet af klageren, der havde fremsat et bedre købstilbud. Efter en korrespondance med de franske myndigheder og et møde mellem Kommissionen og det franske finansministerium den 10. oktober 1997 meddelte Kommissionen den 8. december 1997 de franske myndigheder, at den havde besluttet at indlede proceduren efter traktatens artikel 88, stk. 2. Myndighederne fremsendte den 9. februar 1998 deres svar samt de oplysninger, Kommissionen havde bedt om i åbningskrivelsen. Efter offentliggørelsen af Kommissionens meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ⁽¹⁾ modtog Kommissionen den 7. maj 1998 et brev fra J. M. T. et Associés, der er et selskab ejet af Stardusts tidligere leder. Den 8. december 1998 modtog Kommissionen yderligere oplysninger fra klageren. Kommissionen videre-sendte disse oplysninger til de franske myndigheder, der fremsendte sine kommentarer i brev af henholdsvis den 14. oktober 1998 og den 17. februar 1999. Efter to møder mellem Kommissionen, det franske finansministerium og CDR henholdsvis den 5. og 28. maj 1999 fremsendte de franske myndigheder den 1. og 8. juni 1999 yderligere to breve.

⁽¹⁾ EFT C 111 af 9.4.1998, s. 9.

- (2) I åbningskrivelsen meddelte Kommissionen, at følgende transaktioner kunne indeholde støtteelementer:
- to kapitaltilførsler til Stardust foretaget i 1994 og 1995 af Altus Finance, Crédit Lyonnais' holdingselskab, der ejede Stardust, på i alt 153,6 mio. FRF
 - to kapitaltilførsler i 1996 og 1997 til samme selskab foretaget af CDR beløbende sig til i alt 348,5 mio. FRF
 - privatiseringen af selskabet, der kan have medført støtte til køberen FG Marine.
- (3) Kommissionen understregede endvidere i forbindelse med indledningen af proceduren, at andre transaktioner, som f.eks. lån eller kontokurantlån til selskabet ydet af Crédit Lyonnais indtil 1995, ligeledes kunne indeholde støtteelementer og eventuelt ville blive undersøgt i forbindelse med proceduren.

II

STARDUST: STØTTEFORANSTALTNINGER OG PRIVATISERING

- (4) Selskabet Stardust er specialiseret i drift af både, navnlig lystbåde og marinaer samt mægling og handel i relation til nye og brugte sejlbåde. Stardusts hovedaktivitet er salg af krydstogter på »bare boats« (både uden besætning), som selskabet driver, og som ejes af flere personer, der har skibsanparter i bådene. Selskabet blev oprettet i 1989 med henblik på drift og forvaltning af store lystyachter og er derfor omfattet af »Pons«-loven fra 1986, der tillader skattefradrag for investeringer i de franske oversøiske territorier og departementer, hvor en stor del af flåden er registreret.
- (5) Crédit Lyonnais' engagement tog først form af lån og garantier ydet af SBT Batif-banken (et datterselskab af Crédit Lyonnais). Stardust, der siden 1994 har været kontrolleret af Crédit Lyonnais via datterselskabet Altus Finance, indgår i de aktiver, som Crédit Lyonnais overførte til CDR i forbindelse med afviklingsplanen fra 1995 på grund af aktivernes ringe kvalitet og de forventede tab. Det skal bemærkes, at Stardust som datterselskab af CDR stadig efter 1995 og indtil privatiseringen indgik i Crédit Lyonnais-koncernen, idet CDR indtil udgangen af 1998 forblev et 100 % ejet datterselskab af Crédit Lyonnais, ikke-konsolideret fordi staten overtog Crédit Lyonnais' tab. Efter overførslen af Stardust til CDR spillede Crédit Lyonnais' ledelse imidlertid ingen direkte rolle i selskabets ledelse på grund af den krævede fuldstændige adskillelse af ledelsen af CDR og Crédit Lyonnais i overensstemmelse med Kommissionens beslutning 95/547/EF af 26. juli 1995 om betinget godkendelse af Frankrigs støtte til banken Crédit Lyonnais⁽²⁾.
- (6) Stardust havde i 1996 ca. 160 ansatte, og de samlede nettoaktiver udgjorde ifølge regnskabet ca. 360 mio. FRF⁽³⁾. Omsætningen var på 178 mio. FRF i 1995/96 (regnskabsåret 1995/96, afsluttet pr. 30. juni 1996), hvilket gav et betydeligt underskud på 147 mio. FRF, hvoraf 72 mio. FRF skyldtes ekstraordinære forhold. Tabet, der således var større end omsætningen, og det meget store tab det foregående regnskabsår (362 mio. FRF) fremkaldte en så kritisk situation, at selskabets egenkapital blev negativ (nemlig - 350 mio. FRF pr. 30. juni 1996), og det samme gælder nettoreultatet, hvorfra der yderligere skulle trækkes meget betydelige forpligtelser uden for balancen over for ejerne af de udlejede både. En virksomhed i denne situation burde have været erklæret konkurs, eller — hvis der var rimelig mulighed for, at den igen kunne blive levedygtig — have fået tilført kapital, hvis det kunne have givet et acceptabelt afkast for aktionærerne.

⁽²⁾ EFT L 308 af 21.12.1995, s. 92.

⁽³⁾ Tal pr. 30.6.1996 — afslutning af regnskabsåret.

- (7) Ifølge de oplysninger, de franske myndigheder fremlagde før indledningen af proceduren, har CDR siden Kommissionens godkendelse af støtten til Crédit Lyonnais ved beslutning 95/547/EF to gange forhøjet Stardusts kapital. Den første forhøjelse blev vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling den 26. juni 1996. Det blev her besluttet at forhøje kapitalen med 259,5 mio. FRF, som blev udbetalt i to omgange, henholdsvis i juni 1996 (de to tredjedele) og i marts 1997 (den resterende tredjedel). Den anden kapitalforhøjelse blev foretaget efter en ekstraordinær generalforsamling den 5. juni 1997 og var på 89 mio. FRF. CDR var den eneste indskyder ved disse to forhøjelser og har således indskudt i alt 348,5 mio. FRF. Det skal bemærkes, at ingen af de to transaktioner blev anmeldt til Kommissionen, der heller ikke blev underrettet om afholdelsen og resultaterne af de to ekstraordinære generalforsamlinger.
- (8) Disse to transaktioner blev foretaget oven i de to kapitalforhøjelser, som Altus Finance før Stardust Marines overførsel til CDR og før beslutning 95/547/EF om Crédit Lyonnais fra juli 1995 havde foretaget gennem modregning i tilgodehavender i henholdsvis oktober 1994 og april 1995 på i alt 156,3 mio. FRF. Heller ikke disse to transaktioner blev i sin tid anmeldt til Kommissionen. Endvidere fremgår det af de oplysninger, Kommissionen har fået forelagt af myndighederne, at andre former for finansiel støtte til Stardust har kunnet omfatte støtteelementer, f.eks. lån fra selskaber i Crédit Lyonnais-koncernen og et rentefrit aktionærlån i juni 1995.
- (9) Efter den sidste kapitaltilførsel i juni 1997 solgte CDR sin andel i Stardust, dvs. 99,99 % af kapitalen, til virksomheden FG Marine for 2 mio. FRF. Forud var der ikke gået en offentlig licitation. Ifølge myndighederne var fremgangsmåden, at der blev taget kontakt med en snes potentielle købere. Ud af disse 20 kontakter ønskede 7 at få adgang til materialet. Tre af dem ønskede at købe isolerede aktiver. Tre andre selskaber fremsatte et reelt og dokumenteret tilbud om at købe Stardusts kapital. Ifølge myndighederne blev der solgt til den højestbydende, nemlig FG Marine, hvis bud var ca. 40 mio. FRF højere end det næsthøjeste bud indhentet af den rådgivende bank.
- (10) Kommissionen anførte ved indledningen af proceduren, at salget af Stardust ikke var sket på vilkår, der sikrer en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende procedure, således som beskrevet af Kommissionen i 23. beretning om konkurrencepolitikken⁽⁴⁾, og som gør det muligt at udelukke enhver mistanke for støtte. Det skal ligeledes undersøges, hvorfor de franske myndigheder afviste klagerens uopfordrede købstilbud på 15 mio. FRF, selv om det var meget højere end FG Marines tilbud. Kommissionen vil derfor også foretage en undersøgelse af betingelserne for Stardusts privatisering inden for rammerne af denne procedure.

III

MYNDIGHEDERNES SVAR

- (11) De franske myndigheder anførte i deres svar af 8. februar 1999, at de transaktioner, som Altus Finance foretog før overførslen af Stardust til CDR, var gennemført efter almindelige investeringsprincipper og i henhold til beslutning 95/547/EF om Crédit Lyonnais, hvorfor der ikke var tale om støtte. Myndighederne mente, at CDR's kapitaltilførsel efter udskillelsen af Stardust var i overensstemmelse med beslutning 95/547/EF.
- (12) Myndighederne understregede endvidere, at CDR's kapitalindskud i Stardust, der skete ved omdannelser af tilgodehavender, ikke betød yderligere tilførsel af midler, og at CDR havde gennemført denne transaktion på samme vilkår som en privat investor. CDR havde ifølge myndighederne forsøgt at begrænse omkostningerne for de offentlige myndigheder.

⁽⁴⁾ 23. beretning om konkurrencepolitikken, nr. 403, s. 276. De principper, som Kommissionen henviser til i denne beretning, var tidligere blevet fremsendt til de franske myndigheder i et brev fra generaldirektøren for konkurrence af 14. juli 1993.

- (13) Som det var tilfældet før indledningen af proceduren, begrundede myndighederne CDR's kapitaltilførsler med henvisning til de store omkostninger, en opløsning af Stardust ville have medført. Til støtte for dette argument fremlagde myndighederne følgende opgørelse over konkursomkostninger, CDR i givet fald ville blive pålagt:
- tab af CDR's tilgodehavender i virksomheden på 228 mio. FRF
 - tab af tilgodehavender på 180 mio. FRF på investorer i skibsanparter og 60 mio. FRF på skibsanparter administreret af Stardust
 - tab af garantier beløbende sig til 172,2 mio. FRF som følge af kontrakter med anpartshavere, hvis forpligtelser blev overført til CDR.
- (14) Myndighederne anførte ligeledes, at en konkurs om ikke retligt så dog i praksis direkte eller indirekte ville have fjernet CDR's muligheder for inddrivelse af tilgodehavender i ca. 15 verserende retssager mod den tidligere leder og medaktionær af Stardust, hr. Tissier. Myndighederne understregede endvidere, at det var nødvendigt at sikre virksomhedens overlevelse for at få et heldigt udfald af de igangværende retssager.
- (15) Myndighederne mente, at kapitalindskuddene i Stardust var økonomisk begrundede, idet selskabet var ved at genvinde sin levedygtighed. Til Kommissionens påstand om, at kapitalindskuddene ikke desto mindre udgør støtte, anførte myndighederne, at de opfylder betingelserne i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁽⁵⁾. Myndighederne anførte blandt andet, at foranstaltningerne var et led i en omstruktureringsplan for selskabet, der skulle genoprette selskabets levedygtighed på lang sigt, at transaktionen ikke havde haft konkurrenceforvridende virkninger i strid med den fælles interesse, og at den støtte, der eventuelt måtte konstateres, stod i et rimeligt forhold til omstruktureringens omkostninger og fordele.
- (16) Myndighederne nævnte endvidere på ny de betingelser, ifølge hvilke Stardust var blevet solgt til selskabet FG Marine, og konkluderede, at salget var sket i en normal konkurrencesituation, hvor enhver større virksomhed i sektoren kunne deltage. Myndighederne mindede om CDR's direkte opsøgning af potentielle købere, som de tidligere havde nævnt, og som Kommissionen fremlagde i sin meddelelse om indledning af proceduren, der havde givet CDR's rådgivende bank 20 kontakter, heraf omkring 10 med udenlandske virksomheder eller franske datterselskaber af udenlandskejede koncerner. Myndighederne understregede, at salgskriterierne havde været i overensstemmelse med normal markedspraksis, og at salgsprisen ikke var det eneste kriterium, når man inddrog forpligtelser uden for balancen, som f.eks. garantier eller retlige risici. Myndighederne mente, at der var en forbindelse — om ikke en aftale så dog et objektivt interessesammenfald — mellem Stardusts konkurrent, der har indgivet en klage til Kommissionen, og selskabets tidligere leder, hr. Tissier. Myndighederne mente ikke, at disse interesser var sammenfaldende med Stardusts interesser, men tværtimod havde til hensigt at fjerne selskabet fra markedet.
- (17) Myndighederne præciserede tidsplanen for salget af selskabet: fristen for at indgive tilbud var af CDR's rådgivende bank blevet fastsat til den 19. februar 1997; en salgsprotokol (under forudsætning af ministerens godkendelse) med køberen blev undertegnet den 6. marts 1997; og den 12. marts fremsendte CDR til det franske økonomi- og finansministerium en anmodning om godkendelse. Klageren havde først fremsendt en skrivelse med henblik på et tilbud den 2. april. Den 4. april sendte klagerens rådgiver en skrivelse til økonomi- og finansministeriet, hvori han anførte, at han havde fået fuldmagt til at undersøge, hvilke foranstaltninger der skulle træffes vedrørende Stardusts kommercielle praksis, hvilket ifølge myndighederne viser klagerens fjendtlige hensigt. Økonomi- og finansministeriet gav tilladelse den 14. april, og klagerens detaljerede tilbud blev først fremsendt til CDR den 16. april 1997, ledsaget af betingelser, som klageren på nuværende tidspunkt anfægter (kapitalindskud i selskabet).

⁽⁵⁾ EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12.

- (18) Myndighederne bestred endvidere, at indholdet af et brev af 14. juli 1993 fra generaldirektøren for konkurrence havde medført nye forpligtelser, og de mente derfor ikke, at henvisningen til dette brev i åbningsskrivelsen ⁽⁶⁾ var relevant for en undersøgelse af privatiseringstransaktionerne. Myndighederne fandt, at Kommissionens formodning om ulovlighed var i modstrid med traktatens artikel 295, idet transaktionerne var i overensstemmelse med normal forretningspraksis.
- (19) Myndighederne konkluderede, at de forskellige transaktioner, som denne procedure vedrører, ikke havde givet anledning til statsstøtte, og at myndighederne derfor ikke, som Kommissionen havde konkluderet i sin åbningsskrivelse, var forpligtet til at foretage anmeldelse efter traktatens artikel 88, stk. 3.

IV

KOMMENTARER FRA DE BERØRTE PARTER

- (20) Kommissionen har inden for rammerne af denne procedure modtaget kommentarer fra selskabet J. M. T. et Associés, der er oprettet af virksomhedens tidligere leder, hr. Tissier, som CDR fjernede fra Stardusts ledelse i 1995, og som har flere retlige udeståender med CDR og Stardust. Hr. Tissier har bl.a. anfægtet vilkårene for privatiseringen af Stardust, som han fandt diskriminerende, og har fremsendt flere dokumenter til Kommissionen i den henseende (jf. afsnit V, nr. iii)).
- (21) Kommissionen modtog ligeledes den 8. december 1998 yderligere bemærkninger fra klageren, der er videresendt til de franske myndigheder, som svarede ved en skrivelse fra februar 1999. Disse bemærkninger indeholder ligeledes yderligere oplysninger om virksomhedens privatisering, der gennemgås nedenfor.

V

VURDERING AF STØTTEELEMENTET I DE PÅGÆLDENDE FORANSTALTNINGER**i) Crédit Lyonnais-koncernens finansiering af selskabet, før det blev overført til CDR**

- (22) Det skal først bemærkes, at den støtte, der eventuelt måtte indgå i de kapitalindskud, som Crédit Lyonnais-koncernen foretog i Stardust før 1995 via holdingselskabet Altus, ikke er tilladt ifølge beslutning 95/547/EF af 26. juli 1995 og 98/490/EF af 20. maj 1998 vedrørende Frankrigs støtte til Crédit Lyonnais-koncernen, idet støttemodtageren er Stardust og ikke banken. Det forhold, at en sådan støtte efterfølgende har medført tab for Crédit Lyonnais, som staten har dækket inden for rammerne af bankens rednings- og omstrukturingsplan, fjerner ikke støtteelementet fra foranstaltningerne til fordel for selskabet Stardust, idet Crédit Lyonnais ikke er det selskab, der har draget nytte af støtten til Stardust, men det selskab, via hvilket støtten er blevet ydet ⁽⁷⁾. Kommissionen kan ikke antages at have godkendt en støtte, den ikke havde kendskab til: procedurerne vedrørende Crédit Lyonnais førte til beslutningerne af juli 1995 og maj 1998 om støtte til banken og den deraf konstaterede konkurrencefordrejning i banksektoren. Endvidere skal de pågældende foranstaltninger analyseres i den sammenhæng, i hvilken de er indført, og ikke efterfølgende; hvis Crédit Lyonnais ikke havde oplevet de vanskeligheder, der førte til to beslutninger fra Kommissionen, ville den støtte, banken ydede selskaber som Stardust, ikke af den grund miste sin karakter af støtte.

⁽⁶⁾ Jf. fodnote 4.

⁽⁷⁾ Ifølge gældende retspraksis på statsstøtteområdet er de midler, der tilhører en offentlig virksomhed som Crédit Lyonnais, at betragte som statsmidler efter traktatens artikel 87.

- (23) Den konkurrenceforvridning, som støtten måtte have fremkaldt, og som skal undersøges som sådan, er en konkurrenceforvridning i forbindelse med selskabet Stardust, og den har virkninger inden for lystsejlad. Det er derfor nødvendigt at skelne mellem støtten til Stardust før 1995 og den støtte, der er godkendt til Crédit Lyonnais. Det er grunden til, at Kommissionens åbningskrivelse omfattede en undersøgelse af Altus Finances (Crédit Lyonnais' holdingselskab) kapitalindskud før 1995 med henvisning til, at støtte ifølge EF-Domstolens faste retspraksis skal undersøges i forhold til virkningerne heraf.
- (24) Kommissionen kan derfor ikke godtage myndighedernes argument, ifølge hvilket foranstaltningerne før 1995 var omfattet af beslutning 95/547/EF om Crédit Lyonnais.
- (25) For at vurdere om de kapitalindskud, Stardust har draget fordel af, indeholder støtteelementer, placerer Kommissionen sig ikke i den nuværende situation, hvor det meget negative resultat af dette kapitalindskud er velkendt, men i den situation, i hvilken Crédit Lyonnais før 1995 ydede denne finansiering. Siden partnerskabet mellem Crédit Lyonnais' datterselskab SBT (omdannet til CDR-tilgodehavender efter overførslen til afviklingselskabet) og Stardust har banken været selskabets eneste bank. Dette partnerskab har antaget forskellige former, f.eks. direkte og indirekte lån, bl.a. i form af lån ydet af SBT til investorer, der ønskede at købe skibsanparter i de skibe, Altus administrerede, eller i form af garantier i forbindelse med finansiering af disse investeringer. En sådan praksis var meget risikabel, idet samtlige bankrisici og en stor del af selskabets risici uden for balancen hvilede på SBT. Den udsatte SBT for en risiko både i forhold til Stardust og indehaverne af skibsanparter. En sådan risiko indebar en interessekonflikt i tilfælde af kontraktbrud i forbindelse med en konkurssituation; i tilfælde af en strid mellem aktionærene, kreditorerne og anpartshaverne ville SBT, der er selskabets kreditor og anpartshavernes garant, have været den store taber. Denne situation betød, at selskabet førte en hasarderet politik med permanent støtte for netop at undgå denne situation, hvis selskabet skulle gå konkurs. Det bekræftes af det forhold, at en sådan eksklusiv kreditorsituation, som CDR overtog, ifølge fransk lov betød, at Crédit Lyonnais og efterfølgeren CDR i tilfælde af selskabets konkurs skulle dække gælden.
- (26) En sådan praksis overholder ikke en bankvirksomheds normale forsigtighedsprincipper. Det skulle have fået Crédit Lyonnais til at nedbringe risikoen i forhold til selskabet, og efter de første alarmsignaler skulle Crédit Lyonnais have dækket disse risici ind og forsøgt at nedbringe dem eller have opgivet disse satsninger. Analysen af Crédit Lyonnais' praksis viser, at det modsatte fandt sted, og at de vanskeligheder, som Stardust oplevede, betød, at Crédit Lyonnais øgede sin risiko i forhold til Stardust bl.a. på grund af de interessekonflikter, selskabet befandt sig i. Støttens konstante og permanente karakter gør det muligt at konkludere, at der ikke er tale om en isoleret ledelsesfejl, men om en fast og velovervejede praksis, der gik ud på at styrke Stardusts vækst, og som favoriserede selskabet i forhold til de finansieringsvilkår, selskabet ville have fået tilbudt af private banker på markedet. Indtil udgangen af 1994 betød denne konstante støtte, at banken bevarede sin tillid til selskabet og dets ledelse.
- (27) Det må konkluderes, at Crédit Lyonnais-koncernens permanente støtteforanstaltninger allerede før kapitalindskuddet i 1994 til fordel for selskabet ikke udgjorde en finansiel støtte, som en privat bank under markedsøkonomiske forhold ville have ydet. For at vurdere støtteelementet af en transaktion foretaget med offentlige midler som i dette tilfælde anvender Kommissionen det markedsøkonomiske investorprincip⁽⁸⁾ og må konkludere, at der er tale om statsstøtte, hvis dette princip ikke er overholdt, dvs. hvis en privat investor i en tilsvarende situation ikke ville have foretaget sådanne kapitalindskud i selskabet. Disse støtteforanstaltninger, der ikke overholder en bankvirksomheds normale forsigtighedsprincipper, havde støttekarakter, da de offentlige midler, der blev anvendt til støtten via Crédit Lyonnais, var statsmidler efter EF-traktatens artikel 87.

⁽⁸⁾ Jf. Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne (EFT C 307 af 13.11.1993, s. 3).

(28)

TABEL 1

UDVIKLINGEN I CRÉDIT LYONNAIS-KONCERNENS FORPLIGTELSER (HERUNDER CDR's ⁽¹⁾ EFTER SELSKABETS OVERFØRSEL TIL AFVIKLINGSELKABET I 1995)

(mio. FRF)

	31.12.1993	31.12.1994	31.12.1995	31.12.1996	30.6.1997
Kapitalinteresse i Stardust (procent)	8 27 %	44 52 %	156 83 %	324 99 %	496
Kontokurant			127		
Lån til Stardust	320	410	225	228	0
Subtotal	328	454	508	552	496
Forpligtelser uden for balancen Ikke-indbetalt kapital	42	117	162	181 83	181
I alt	370	571	670	816	677

⁽¹⁾ CDR var indtil udgangen af 1998 et 100 % ejet datterselskab af Crédit Lyonnais.

Kilde: De franske myndigheder.

- (29) Kommissionen har endvidere fra de franske myndigheder modtaget en oversigt over Altus Finance-koncernens »store risici« vedrørende Stardust. Ifølge denne oversigt var Altus Finances risici i selskabet endda større end beløbet i ovenstående tabel 1, idet de pr. 31. december 1994 androg 775 mio. FRF, hvilket ud over de tilgodehavender og forpligtelser, der fremgår af tabel 1, skyldtes de meget store risici uden for regnskabet i forhold til denne kunde. Man har ikke kendskab til hele regnskabet den 31. december 1994, idet regnskabsåret blev afsluttet pr. 30. juni 1995. På det tidspunkt var balancesummen på 359 mio. FRF, mod 334 mio. FRF pr. 31. december 1993. Det betyder, at Crédit Lyonnais' risiko i forhold til selskabet mindst udgjorde det dobbelte af balancesummen.
- (30) Ifølge de oplysninger, de franske myndigheder har fremsendt, var alle CDR's tilgodehavender pr. 30. juni 1995, beløbende sig til 348 mio. FRF (næsten 352 mio. FRF pr. 31. december 1995, se tabel 1), opstået før Stardust blev overført til afviklingsselskabet. Crédit Lyonnais' første kapitalindskud via holdingselskabet Altus blev foretaget i oktober måned 1994, hvorved selskabets kapital blev forhøjet med 37 mio. FRF i form af en omdannelse af de tilgodehavender, som Crédit Lyonnais havde i selskabet via SBT. Denne kapitalforhøjelse fandt sted efter regnskabsåret 1993, der var underskudsgivende. På grund af den alvorlige situation blev regnskabet ikke afsluttet pr. 31. december 1994, men forlænget med seks måneder, indtil der blev konstateret et tab på over 300 mio. FRF, hvoraf 200 mio. FRF var et ekstraordinært resultat.
- (31) Myndighederne anførte, at denne forhøjelse af Stardusts kapital fandt sted inden for rammerne af den tidligere ledelses planer sammen med selskabet Swedish American Lines (SAL): på basis af forretningsplaner udarbejdet af den rådgivende virksomhed ASA i forbindelse med overtagelsen af Jet Sea og ATM (planen blev fremsendt til Kommissionen) var selskabets rentabilitetsperspektiver gode. De franske myndigheder nævnte, at selskabets situation imidlertid »forværredes i 1994, det år, hvor hr. Tissier fortsatte den risikable diversificering«. Endvidere anførte de franske myndigheder, at »den tidligere ledelse ikke havde en kommerciel strategi og ikke havde gennemført en rationalisering af strukturerne, der kunne sikre en rentabel drift af fartøjerne«. Myndighederne understregede endvidere, at da Altus overtog kontrol med selskabet ved udgangen af 1994, fremgik det af en igangværende undersøgelse, at der var behov for et indskud på ca. 203 mio. FRF, der efterfølgende blev fratrukket regnskabet for det regnskabsår, der sluttede den 30. juni 1995, og som forværrede selskabets tab. Myndighederne konkluderede i et brev til Kommissionen den 17. februar 1999, at det var den tidligere ledelse af Stardust, der var skyld i selskabets tab, og som havde gjort kapitalindskuddene nødvendige.

- (32) Myndighederne mener derfor, at selskabet var dårligt ledet før 1995, på trods af de optimistiske prognoser, der blev udarbejdet på det tidspunkt. Kommissionen bemærker endvidere, at selskabet Stardust i 1994 allerede var i en kritisk situation (jf. tabel 2 nedenfor), således som det fremgik af den revision, der blev foretaget i slutningen af 1994, og at de yderligere banklån og kapitalindskud i betragtning af selskabets kritiske situation ikke kunne give et afkast, som en privat investor ville acceptere, og at transaktionerne endda efter al sandsynlighed for en stor dels vedkommende var tilskud. Der er derfor på dette grundlag ikke basis for at antage, at de yderligere risici i form af en låneforhøjelse (på over 100 mio. FRF, jf. tabel 1) og et kapitalindskud i 1994 skulle svare til en privat investors adfærd.
- (33) På møder i Bruxelles den 5. og 28. maj 1999 og i brev af 1. juni 1999 bestred de franske myndigheder på ny, at transaktionen skulle udgøre støtte, og de fandt den fuldstændig forsvarlig i betragtning af situationen på det tidspunkt i relation til det markedsøkonomiske investorprincip og i lyset af Stardusts ambitiøse forretningsplan og de gode perspektiver på markedet for lystsejlad. Kommissionen kan imidlertid ikke godtage dette argument; Kommissionen understregede på disse møder, at den ikke havde kendskab til, at nogen privatbank eller noget venture-selskab med kendskab til situationen ville pådrage sig risici i én og samme virksomhed, der var to gange større end selskabets balance, heller ikke selv om der var tale om en rentabel og godt ledet virksomhed. Kommissionen opfordrede de franske myndigheder til at fremlægge eksempler på en privat investors tilsvarende risici til støtte for deres argumentation, men dette er ikke sket.
- (34) Myndighederne understregede i deres brev af 1. juni 1999, at de katastrofale finansielle følger af Crédit Lyonnais-koncernens finansielle forpligtelser skyldtes bedrageri:
- i forbindelse med køb af selskabet Jet Sea i 1993, hvor det samlede antal fartøjer viste sig at være 30 og ikke 170, hvilket gav anledning til en retssag ved appelretten i Florida
 - i forbindelse med en aftale med det amerikansk-svenske selskab SAL, der viste sig ikke længere at være et datterselskab af hotelselskabet Carlson Radison som anført i partnerskabsaftalen med Stardust, således at aftalen ikke kunne gennemføres
 - [...] (*).

På det grundlag konkluderer myndighederne, at banken er blevet groft bedraget, bl.a. ved udarbejdelse af falske regnskaber, og at Stardust ikke har været den egentlige støttemodtager.

- (35) Kommissionen bestrider ikke, at et sådant bedrageri kan have fundet sted, men den har ikke mulighed for at udtale sig om de faktiske tab, Stardust måtte have lidt, idet disse i givet fald skal fastslås af de nationale domstole. Selv om der imidlertid skulle have fundet et sådant bedrageri sted, ændrer det ikke Kommissionens opfattelse af de pågældende støtteforanstaltninger; selv om det omhandlede bedrageri skulle have øget Crédit Lyonnais' og efterfølgende CDR's tab i forbindelse med Stardust, ændrer det ikke ved det forhold, at Crédit Lyonnais' kapitalindskud i selskabet var risikable; Crédit Lyonnais ydede lån og garantier, der medførte risici, der var dobbelt så store som Stardusts balance, og banken pådrog sig dermed risici, ikke blot hvis selskabet skulle opleve almindelige økonomiske vanskeligheder, f.eks. som følge af en ændret markedssituation, men også i tilfælde af ekstraordinære hændelser som ovennævnte bedrageri.
- (36) Det forhold, at statens indgriben gjorde det muligt at dække tabene som følge af bedrageriet, fjerner heller ikke støtteelementet fra denne indgriben; i normale forretningsforhold skal virksomhederne selv kunne klare de finansielle følger af sådanne begivenheder via deres egenkapital, og deres eneste mulighed er at gå rettens vej for at få erstatning for følgerne af et sådant bedrageri. Offentlige tilskud, der fjerner disse følger, udgør en støtteforanstaltning, der letter omkostningerne, der eventuelt af ovennævnte grunde er ekstraordinære, og som normalt påvirker en virksomheds resultater.

(*) Forretningshemmelighed.

- (37) De midler, som den offentlige virksomhed Crédit Lyonnais anvendte til denne transaktion gennem sine datterselskaber SBT og Altus, udgør statsmidler efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Kommissionen har normalt ikke grund til at antage, at en finansiering ydet af Crédit Lyonnais skulle udgøre støtte. De fleste af bankens transaktioner før og efter 1995 har på trods af bankens betydelige vanskeligheder ikke udgjort støtte og svarer i princippet til almindelig markedsøkonomisk forretningspraksis, der tager sigte på at opnå en fortjeneste, som kan bidrage til bankens resultat, selv om det eventuelt viser sig, at investeringerne efterfølgende er tabsgivende. Det er kun, når man som i dette tilfælde på basis af præcise oplysninger kan fastslå, at bankens indgriben set i den rette sammenhæng ikke har overholdt det markedsøkonomiske investorprincip, at Kommissionen betragter sådanne interventioner som statsstøtte.
- (38) Ud over den støtte, der er ydet i form af en omdannelse af tilgodehavender til en kapitalinteresse, må man i det konkrete tilfælde på grundlag af ovenstående oplysninger antage, at finansieringerne i form af garantier (for selskabet og kunderne) og ydelse af lån, hvorved Crédit Lyonnais pådrog sig en finansiel risiko i forhold til Stardust, der lå langt over den samlede balancesum, indeholdt støtteelementer. Kapitalinskuddet i oktober 1994 på 44,3 mio. FRF udgør således kun en lille del af den støtte, der indgår i Crédit Lyonnais' finansieringer af selskabet, hvor restbeløbet blev overført til CDR (dvs. til staten, da staten hæfter for CDR's tab gennem ansvarlig lånekapital ydet af EPFR (Établissement public de restructuration et de financement) efter Stardusts overførsel til CDR i 1995. I betragtning af selskabets finansielle situation ultimo 1994, de risici, som Crédit Lyonnais-koncernen påtog sig, og de forudsigelige tab, der fremgik af revisionen ultimo 1994, som gjorde det nødvendigt at indskyde yderligere 200 mio. FRF, var det allerede ved udgangen af 1994 forudsigeligt, at de overførte udgifter til denne støtte ville løbe op i 100 mio. FRF.

ii) Støtte til Stardust ydet af Crédit Lyonnais, som efterfølgende blev overført til afholdelse af CDR, og som blev konstateret, mens Stardust var udskilt fra 1995 til 1997

- (39) Kommissionen understregede i beslutning 98/490/EF om støtten til Crédit Lyonnais, »at de midler, CDR arbejder med, er statslige midler efter traktatens artikel 92 ⁽⁹⁾, ikke alene fordi CDR er et 100 % ejet datterselskab af en offentlig virksomhed, men også fordi CDR finansieres ved hjælp af en ansvarlig lånekapital, som staten har stillet garanti for, og CDR's tab bæres af staten. Kommissionen bemærker, at disse foranstaltninger ikke kan falde ind under nogen undtagelse fra de forpligtelser, der følger af traktatens artikel 92 og 93, og i særdeleshed, at de franske myndigheder og CDR ikke kan fritages for disse forpligtelser hverken i medfør af beslutning 95/547/EF eller ved nærværende beslutning. Opmærksomheden henledes på, at CDR's transaktioner i relation til sine datterselskaber kun kan antages ikke at indeholde noget statsstøtteelement, hvis CDR i forbindelse hermed har handlet som en »normal privat investor i en markedsøkonomi«, og hvis alle kapitaltilførsler (eller eftergivelse af fordringer) stemmer overens med dette princip. I sin meddelelse ⁽¹⁰⁾ til medlemsstaterne om de principper, der lægges til grund ved afgørelsen af, om en statslig foranstaltning må betragtes som statsstøtte, fastslog Kommissionen, at kapitaltilførsler til offentlige virksomheder må betragtes som statsstøtte, hvis en privat investor ikke under tilsvarende omstændigheder i betragtning af den forventede forrentning af kapitalinskuddet ville have foretaget den pågældende kapitaltilførsel. I en skrivelse af 16. oktober 1997 til den franske økonomi-, finans- og industriminister erindrede kommissær Karel Van Miert om, at CDR's transaktioner i form af rekapitalisering af CDR's aktiver, salg til underskudsgivende pris eller eftergivelse af gæld kunne være forbundet med statsstøtte og skulle anmeldes til Kommissionen. På samme måde skal også de af CDR's afhændelser af aktiver, som ikke er foregået efter almindelige udbud på gennemsigtige vilkår, også anmeldes til Kommissionen. Kun transaktioner, der helt klart ikke når op over de minimis-tærsklen for statsstøtten på 100 000 ECU, behøver ikke at blive anmeldt ⁽¹¹⁾«.
- (40) De kapitalinskud, som CDR besluttede at foretage i selskabet Stardust, skal af ovennævnte grunde undersøges som sådan og kan ikke antages at indgå i bankens rednings- og omstrukturingsplan, der udelukkende vedrører støtte til Crédit Lyonnais som sådan.

⁽⁹⁾ EF-traktatens artikel 92 er fra den 1. maj 1999 ændret til EF-traktatens artikel 87 ifølge Amsterdam-traktaten, og artikel 93 bliver til artikel 88.

⁽¹⁰⁾ EFT C 307 af 13.11.1993, s. 3.

⁽¹¹⁾ EFT L 221 af 8.8.1998, s. 41.

- (41) I Kommissionens meddelelse om indledning af proceduren på basis af de foreliggende oplysninger anførte Kommissionen, at kapitalindskuddet på 112 mio. FRF i begyndelsen af 1995 var foretaget af holdingselskabet Altus. De franske myndigheder anførte imidlertid i deres svar til Kommissionen den 8. april 1998 inden for rammerne af proceduren, at det ikke var Altus, men CDR, der havde foretaget dette andet kapitalindskud. Det andet kapitalindskud blev foretaget i april 1995, efter at selskabet var blevet overført til CDR, og selskabets bestyrelse havde afsat selskabets tidligere leder. Kapitalindskuddet på 112 mio. FRF blev foretaget udelukkende af CDR, og midlerne blev udelukkende anvendt til tilbagebetaling af SBT Batifs (Crédit Lyonnais-koncernen) banktilgodehavender hos Stardust. Ifølge myndighederne blev det andet kapitalindskud foretaget inden for rammerne af en plan, der tog sigte på at nedbringe de generelle omkostninger og få selskabet til at koncentrere sig om basisaktiviteterne, der er handel med og administration af både, ledsaget af resultatorienterede ledelsesværktøjer. Ifølge myndighederne skulle planen føre til en overskudsgivende drift inden for en toårig periode. De fremsendte imidlertid først i februar 1996 en plan til Kommissionen, dvs. næsten et år efter dette kapitalindskud.
- (42) Endvidere omdannede CDR i juli 1995 selskabets gæld til CDR på 127,5 mio. FRF til et rentefrit kontokurantlån. Denne omdannelse af et tilgodehavende til et lån, der betød en lettelse af selskabets driftsomkostninger, som på den måde blev nedskrevet med de finansielle omkostninger til tilgodehavendet, var i den daværende situation og i lyset af selskabets kritiske finansielle situation en foranstaltning, der indeholdt yderligere støtteelementer, beløbende sig til det afkast, CDR gav afkald på. Da der ikke forelå en omstruktureringsplan, har transaktionen alle de karakteristika, der er knyttet til driftsstøtte. Da der i det efterfølgende år skete en omdannelse til kapital (jf. nedenfor), mener Kommissionen, at støtteelementet i dette midlertidige lån udgøres af lettelsen af finansieringsomkostningerne i lånets løbetid.
- (43) Det tredje kapitalindskud blev foretaget efter generalforsamlingen den 25. juni 1996 med henblik på afslutningen af selskabets regnskabsår pr. 30. juni 1996. Denne afslutning af regnskabet for 1995/96 viste betydelige tab på 147 mio. FRF (der fulgte efter rekordstore tab på 360 mio. FRF i 1994/95), dvs. mere end tre fjerdedele af omsætningen på ca. 178 mio. FRF i regnskabsåret 1995/96 (se tabel 2). CDR indskød 250,5 mio. FRF, hvoraf de to tredjedele, nemlig 167,8 mio. FRF, blev udbetalt med det samme, med 127,5 mio. FRF på kontokuranten i juli 1995 og 40,3 mio. FRF til omlægning af selskabets gæld hos banken SBT Batif, der ligeledes var blevet overført til CDR i forbindelse med udskillelsen af Stardust. Ifølge myndighederne var det tredje kapitalindskud baseret på en ny forretningsplan, som selskabets ledelse udarbejdede i februar 1996, og som myndighederne har forelagt Kommissionen (se afsnit VII, nr. ii)).
- (44) Det fjerde kapitalindskud i selskabet fandt sted forud for salget og blev godkendt den 5. juni 1997, hvor aktionærerne ligeledes på en ekstraordinær generalforsamling godkendte salget af selskabet, til FG Marine. Denne rekapitalisering på 89,5 mio. FRF skete ligeledes i form af en modregning af CDR's tilgodehavender i selskabet, og krævede heller ikke nye investeringer fra CDR's side. Som de franske myndigheder har anført over for Kommissionen, var størrelsen af kapitalindskuddet begrundet i selskabets negative værdi, der blev bekræftet af den negative salgspris, køberen foreslog for rekapitaliseringen.
- (45) En vurdering af, om CDR har optrådt økonomisk rationelt og i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, som Kommissionen anvender i forbindelse med kapitalindskud i offentlige virksomheder, er vanskelig i det konkrete tilfælde. Det nævnes i rapporten fra den uafhængige ekspert udpeget i forbindelse med selskabets privatisering: »da virksomheden i tre regnskabsår har været underskudsgivende, kan ingen af de metoder, der anvendes til beregning af det fremtidige

afkast af en investeret kapital, anvendes i dette tilfælde«. Eksperten anfører endvidere: »da den kapital, der investeres, i bedste fald vil kunne føre til balance i driftsregnskabet efter to regnskabsår, bør man indarbejde det forventede underskud i vurderingen for de to underskudsgivende år, dvs. 40 mio. FRF«. Eksperten fremlagde sin rapport den 11. marts 1997, dvs. tre måneder før det sidste kapitalindskud, og konkluderede blandt andet, at selskabets negative nettosituation gjorde det nødvendigt at foretage et kapitalindskud. Eksperten konkluderede, at selskabet havde en negativ værdi på 182 mio. FRF pr. 31. december 1996.

- (46) Kommissionen bemærker sig de argumenter, de franske myndigheder har fremlagt i forbindelse med proceduren, som viser, at CDR's risiko i forbindelse med denne transaktion i høj grad overskred en aktionærrisiko og ligeledes pr. 31. december 1996 omfattede:

— en risiko i CDR's egenskab af Stardusts bankforbindelse i forbindelse med tilgodehavender på 228 mio. FRF, som Crédit Lyonnais overførte til CDR samtidig med aktionærposten i Stardust

— en risiko på tilgodehavender hos investorerne i skibsanparter til et beløb af 180 mio. FRF og på lån på 60 mio. FRF i form af skibsanparter administreret af Stardust

— en risiko i forbindelse med garantier for selskabets kontrakter med anpartshaverne til et beløb af 172,2 mio. FRF.

- (47) Hvis man således sammenlægger alle CDR's direkte og indirekte forpligtelser i forhold til Stardust, som de franske myndigheder har fremlagt, når man frem til et meget betydeligt beløb på 1 048 mio. FRF pr. 31. december 1996, hvoraf 816 mio. FRF udgør direkte forpligtelser (værdipapirer og lån 552 mio. FRF, garantier 181 mio. FRF) og indirekte forpligtelser i forbindelse med selskabets handelsrelationer på 232 mio. FRF. Denne meget store risiko skal sammenlignes med selskabets balance, der pr. 30. juni 1996 kun var på 273 mio. FRF, hvilket viser, hvor stor en risiko Crédit Lyonnais tog på dette selskab, før det blev overført til CDR, og som langtfra overholder en normal banks forsigtighedsprincipper om risikobegrænsning.

- (48) De franske myndigheder forklarede, at man på trods af selskabets tab havde valgt at bevare selskabet i drift frem for at opløse det på grund af den særlige situation, der betød, at CDR både var aktionær (99,9 %), eneste bankforbindelse og garant for de garantier, der var stillet anpartshaverne. I tilfælde af konkurs skulle CDR både have indfriet gælden og indfriet alle de garantier, banken havde stillet over for anpartshaverne. Myndighederne understregede, at de direkte og indirekte forpligtelser, der ligger til grund for CDR's tab, allerede eksisterede, da selskabet blev overført til Crédit Lyonnais' afviklings-selskab, og de understregede, at kapitalindskuddene i Stardust ikke havde medført udbetaling af nye midler. De konkluderede, at CDR's administration af denne sag havde gjort det muligt at begrænse tabene sammenlignet med de samlede omkostninger i tilfælde af konkurs, som den ekspert, der blev udpeget i forbindelse med Stardusts privatisering, anslog til 915 mio. FRF.

- (49) Kommissionen erkender det relevante i at tage højde for bankrisici og forpligtelser uden for regnskabet ved vurderingen af det økonomisk fornuftige i aktionærens (CDR) valg. Den bemærker ligeledes, at den ekspert, der blev udpeget i forbindelse med selskabets privatisering, understregede, at »man vanskeligt kan forestille sig en konkurs i betragtning af de opfyldelsesgarantier, der fulgte af kontrakterne med anpartshavere« (over 1 000), og ifølge hvilke CDR stod som garant for Stardusts forpligtelser. Endvidere havde CDR direkte fordringer på anpartshaverne via Crédit Lyonnais-koncernen, som Stardust administrerede, og som eksperten i sin rapport vurderede til 180 mio. FRF.

- (50) Kommissionen erkender, at hvis man ser isoleret på statens indgriben via CDR fra det tidspunkt, hvor selskabet blev udskilt i 1995, svarer denne indgriben i nogen grad til objektive principper for sund ledelse, nedbringelse af tab og sikring af statens formueinteresser. CDR's og de franske myndigheders argumentation skulle imidlertid for at være overbevisende have godtgjort, at staten forsøgte at maksimere selskabets salgspris, og at salgsproceduren var åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende (jf. afsnit V, nr. iii)), således at det sidste kapitalindskud, der stod i forhold til salgsprisen, i betragtning af selskabets negative værdi før kapitalindskuddet, der var en følge af købstilbuddene, var helt berettiget og helt klart ikke indeholdt støtte til køberen. Selv i denne ikke efterprøvede hypotese ville en fornuftig investeringsmæssig administration af sagen foretaget af CDR ikke fjerne støtteelementet i foranstaltningerne til fordel for Stardust.
- (51) For at vurdere transaktionen ser Kommissionen på hele forløbet, dvs. alle statens foranstaltninger i forhold til Stardust (resumé af de sidste fem år i tabel 1), og selskabets overførsel til CDR kan ikke bryde dette forløb, som om intet var sket før 1995. Hvis det var tilstrækkeligt for at betragte en transaktion som ikke indeholdende støtteelementer, at staten (i dette tilfælde via Crédit Lyonnais før 1995) yder en ikke anmeldt og ulovlig støtte i form af lån og meget risikofyldte garantier, herunder i forhold til tredjemand (anpartshaverne og investorerne) til en ikke rentabel virksomhed, og at staten efter at have overført ejendomsretten til det omhandlede selskab til et afviklingselskab, som f.eks. CDR eller en hvilken som helst anden struktur, eftergiver selskabets gæld i form af en omdannelse til en kapitalinteresse, samtidig med at det fastslås, at denne omdannelse udgør tilskud, og aldrig vil kunne give et afkast, da kapitalen skal rette op på en meget negativ situation, så ville medlemsstaterne blot kunne yde støtte og se bort fra følgerne af EF-traktatens artikel 87 og Kommissionens kontrol således som fastsat i traktaten.
- (52) I det konkrete tilfælde ville selskabet uden Crédit Lyonnais' og derefter CDR's støtte — det skal bemærkes, at CDR indtil udgangen af 1998 var et 100 % ejet ikke-konsolideret datterselskab af Crédit Lyonnais — være gået konkurs, have været fjernet fra markedet, og selskabets aktiver og markedsandele kunne have været overtaget af konkurrenterne. I den rapport, som eksperten udarbejdede i forbindelse med selskabets privatisering, og som de franske myndigheder har fremsendt til Kommissionen, hedder det, at »hovedaktionærens støtte gjorde det muligt at fortsætte selskabets drift på trods af en meget vanskelig finansiell situation«. Denne støtte var konsekvent og permanent før og efter selskabets overførsel til CDR.
- (53) Omdannelsen af CDR's tilgodehavender i Stardust til en kapitalinteresse er, selv om den måtte være begrundet på det tidspunkt, hvor den fandt sted, i realiteten den sidste udløber af en varig støtte til selskabet, der blev påbegyndt meget tidligere, langt før selskabet blev overført til CDR. Der skal i den forbindelse mindes om, at Kommissionen i forbindelse med indledningen af proceduren understregede, at det »fremgår [det] af de oplysninger, Kommissionen har fået forelagt af myndighederne, at andre former for finansiell støtte til Stardust har kunnet omfatte støtteelementer, f.eks. lån fra selskaber under Crédit Lyonnais-koncernen«, og de er derfor omfattet af denne procedure.
- (54) Som påvist ovenfor (afsnit V, nr. i)) opfyldte Crédit Lyonnais' finansielle støtte til Stardust før selskabets overførsel til CDR i 1995 ikke de kriterier, som en privat investor i en markedsøkonomi ville have anvendt, og der er derfor tale om støtte. En sådan støtte ydet af Crédit Lyonnais indgår i de talrige højrisikotransaktioner, der fremkaldte den meget alvorlige krise, som fik staten til at indføre den redning og omstrukturering af Crédit Lyonnais, som Kommissionen godkendte i beslutning 95/547/EF af 26. juli 1995, 25. september 1996 og 98/490/EF af 20. maj 1998. Som Kommissionen anførte i beslutning 98/490/EF, »er der grund til at tro, at uden statens bestandige implicitte eller eksplicitte støtte ville CL ikke have kastet sig ud i disse hasarderede dispositioner«. Det forhold, at en

bank som Crédit Lyonnais via sine datterselskaber SBT Batif og Altus ydede en sådan finansiel støtte til Stardust betyder derfor ikke, at støtten i form af lån og diverse garantier var normal bankmæssig adfærd i en markedsøkonomi. Tværtimod har Kommissionen på grundlag af de foreliggende oplysninger god grund til at antage, at disse lån og garantier ikke var fornuftige, hvilket forklarer, hvorfor Crédit Lyonnais-koncernen viste sig at være den eneste bank med sådanne risici i en dårlig ledet virksomhed, mens de private banker havde holdt sig uden for denne sag.

- (55) Man må derfor konkludere, at CDR's omdannelse af Stardusts tilgodehavender til kapital udgør støtte, selv om omdannelsen, således som understreget af de franske myndigheder, ikke gav anledning til udbetaling af nye midler og ikke øgede CDR's nominelle risiko i Stardust på aktivsiden. Der er i realiteten tale om en udskudt betaling af støtteelementer indeholdt i Crédit Lyonnais' tidligere støtte til selskabets ekspansion.
- (56) Ifølge de franske myndigheder blev de »hasarderede« poster i Stardusts drift som følge af fortidens diversificeringer overtaget af CDR, hvorved Stardust før selskabets privatisering blev lettet for de mindst rentable og mest risikobetonede aktiver. Der er især tale om de to både »Class America« og »Friday Star« samt tidligere tvister med de forhenværende ejere af selskabet Jet Sea og tvisten med den tidligere leder og de selskaber, han har knyttet til sig [...].
- (57) På baggrund af alle disse oplysninger anslår de franske myndigheder de samlede administrationsomkostninger til 557,9 mio. FRF, hvorfra der blot skal fratrækkes 2 mio. FRF, der blev opkrævet i forbindelse med selskabets privatisering. Disse omkostninger, som myndighederne har præsenteret, omfatter tab på solgte værdipapirer og kapitalindskuddene samt risici vedrørende de aktiver, CDR opkøbte af Stardust, og som vurderes til 61,1 mio. FRF.
- (58) Kommissionen konkluderer, at CDR's kapitalindskud i form af tilskud efter overførslen er de udskudte omkostninger for støtte, som staten igennem flere år ydede til selskabet i form af støtte fra Crédit Lyonnais.

iii) Eventuel støtte i forbindelse med selskabets privatisering

- (59) Myndighederne understregede, at de garantier, man havde fremlagt for Kommissionen, var tilstrækkelige, idet privatiseringskommissionen, finansministeriet og det rådgivende udvalg for kontrol med CDR kontrollerede de omhandlede transaktioner. Det er imidlertid helt klart ikke den konklusion, finanstillsynet anførte i en rapport citeret i en artikel i *Le Monde* i november 1997, som myndighederne afviste at fremsende til Kommissionen. Det fremgår af de citater, *Le Monde* fremdrog fra rapporten, som myndighederne ikke har dementeret, at »en undersøgelse af salgsprocedurerne viser flere uregelmæssigheder, som CDR burde have undgået, og som rejser tvivl om, hvorvidt konkurrenterne har fået ens behandling«.
- (60) Uanset kvaliteten af de retlige rammer for kontrol med privatiseringer i Frankrig og kontrollen med CDR, som Kommissionen ikke tager stilling til i denne beslutning, så skal denne transaktion som enhver anden undersøges som sådan og vurderes på basis af de relevante dokumenter for at sikre, at privatiseringsproceduren var åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende og ikke gav anledning til yderligere støtte til selskabet eller køberen. For at undersøge de betingelser, på hvilke Stardust blev privatiseret, har Kommissionen derfor anvendt en objektiv tilgang og udelukkende koncentreret sig om den pågældende sag.
- (61) Som nævnt i meddelelsen om indledningen af proceduren anvender Kommissionen for at afgøre, om en privatisering kan have indeholdt støtteelementer, de generelle principper, der er blevet opbygget i årenes løb på grundlag af undersøgelser af individuelle sager, og som fremgår af 23. beretning om konkurrencepolitikken fra 1993⁽¹²⁾. Kommissionen mindede de franske myndigheder om disse principper i et tidligere nævnt brev fra generaldirektøren for konkurrence den 14. juli 1993. Ifølge dette brev kan salg af visse offentlige virksomheder indebære statsstøtte, der i henhold til EF-traktatens artikel 88 på forhånd skal anmeldes.

⁽¹²⁾ Jf. fodnote 4.

- (62) De kriterier, der er nævnt i skrivelsen, er følgende:
- a) Der må ikke indgå statsstøtte, og der skal ikke foretages anmeldelse, hvis følgende betingelser overholdes:
 - der skal finde en offentlig licitation sted, som er åben for alle, og som er ikke-diskriminerende og gennemsigtig
 - selskabet skal sælges til højestbydende, og
 - der skal stilles tilstrækkelig tid og tilstrækkelige oplysninger til rådighed for de bydende, så de kan foretage en grundig vurdering, før der bydes.
 - b) Derimod skal følgende salg anmeldes på forhånd i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, idet der kan indgå statsstøtte:
 - salg efter forhandling med en enkelt potentiel køber eller et antal udvalgte bydende
 - når staten, andre virksomheder eller offentlige organer forudgående har foretaget en eftergivelse af gæld
 - når der forudgående er sket en omlægning af gælden i form af en aktie- eller kapitalforøgelse
 - når salget sker på vilkår, der ikke er almindelige ved tilsvarende transaktioner mellem investorer i en markedsøkonomi.
- (63) I dette tilfælde må Kommissionen bemærke:
- at der ikke har været en åben, gennemsigtig og offentlig licitation og gennemgang af bud, hvilket bl.a. skulle indebære offentliggørelse af en meddelelse om salg af selskabet med samme tidsplan for alle potentielt interesserede parter
 - selskabet blev ikke solgt til højestbydende, idet klageren afgav et tilbud på 15 mio. FRF, der var 13 mio. FRF højere end FG Marines tilbud, som blev valgt
 - CDR forhandlede direkte med et antal udvalgte bydende via selskabets rådgivende bank uden licitation
 - forud for salget skete der en omlægning af gælden til kapital.
- (64) Disse forhold udgør ikke i sig selv et bevis, men en formodning om støtte, og der skulle derfor have været foretaget en anmeldelse som anført i nævnte brev. Ordlyden i brevet fra generaldirektøren for konkurrence af 14. juli 1993, som myndighederne bestrider, indfører ikke nye forpligtelser for myndighederne; det kræves blot ifølge de generelle statsstøtteregler, at medlemsstaterne, hvis der er tvivl om, hvorvidt en transaktion indeholder støtteelementer, anmelder denne til Kommissionen. Myndighederne, der siden dette brev fra generaldirektøren for konkurrence har haft kendskab til Kommissionens holdning, kunne ikke være uvidende om, at der var tvivl om, hvorvidt transaktionen indeholdt støtteelementer, og at den derfor skulle anmeldes til Kommissionen. Privatiseringen blev imidlertid ikke anmeldt på trods af de mange tvivlspunkter. Kommissionen bemærker, at ovennævnte kriterier ikke er en diskriminering af offentlige virksomheder i modstrid med traktatens artikel 295, som de franske myndigheder mener, men at hensigten tværtimod er at undgå en diskriminering i forbindelse med salg af offentlige virksomheder eller af køberne af virksomhederne, der, når de privatiseres, bliver private virksomheder.
- (65) For at undersøge, om formodningen om støtte til køberen, der nævnes i meddelelsen om indledning af proceduren, kan bekræftes af de faktiske forhold, skal Kommissionen bemærke følgende.
- (66) For det første kan CDR's begrundelse for ikke at tage højde for klagerens tilbud med henvisning til overskridelse af fristen ikke godtages; den 19. februar, som CDR's rådgivende bank angav som frist for de kontaktede virksomheder, kan i bedste fald kun være bindende for disse. Når mindst endnu en bydende virksomhed ud over de virksomheder, der blev opfordret til at byde, gav sin hensigt til kende, synes det påvist, at den ikke-offentlige forhandlingsprocedure, der blev fulgt, ikke var egnet, at den forudgående udvælgelse af bydende ikke omfattede alle de potentielle bydende, og at tilbuddet skulle have været udvidet og offentliggjort med angivelse af frister for indlevering af tilbud, således at alle interesserede, uanset om de var blevet opfordret eller ej, havde adgang til alle oplysninger og fik ens frister. Selv om rygten om dette salg var udbredt i lystsejladbranchen i Frankrig, som de franske myndigheder anfører, skal det bemærkes, at det er tvivlsomt, om dette rygte var udbredt i de andre EU-lande og uden for lystsejladsmiljøet.

- (67) Som Kommissionen understregede i meddelelsen om indledning af proceduren, er det ikke op til sælgeren på forhånd at fastslå størrelsen af markedet og potentielle købere og at begrænse det og på den måde udelukke visse potentielle købere. I dette tilfælde viser det forhold, at det af CDR valgte tilbud i realiteten kom fra et finansieringsselskab, der havde oprettet ad hoc-selskabet FG Marine med henblik på at overtage Stardust, at undersøgelsen af markedet for potentielle købere skulle have været udvidet langt ud over lystsejlssektoren, og at CDR og selskabets rådgivende bank ved at begrænse undersøgelsen af markedet til syv finansielle investorer uden for lystsejlssektoren straks udelukkede andre potentielle købere.
- (68) For det andet indgik flere af køberens aktionærer i Stardusts ledelse, bl.a. den tidligere ansvarlige for Stardust-sagen i holdingselskabet Altus, som i 1995 blev selskabets formand under selskabets nye aktionær, CDR. Selskabets ledelse havde klart indgået en aftale med en investor («Christian Paillot»-koncernen) med henblik på overtagelse af Stardust. I den henseende blev der oprettet et nyt selskab, FG Marine, hvor Christian Paillot-koncernen havde aktiemajoriteten og Stardust-ledelsen en minoritetsinteresse. Selskabet blev således opkøbt via et tilbud indgivet af majoritetsaktionæren og Stardusts ledelse, der var minoritetsaktionær i det nye selskab FG Marine.
- (69) Kommissionen bemærker, at CDR ikke fandt, at denne situation gav anledning til interessekonflikter, der kunne berøre det uafhængige valg af køber. I en intern note af 14. maj 1997, som selskabets tidligere leder har fremsendt til Kommissionen i forbindelse med proceduren, anførte CDR tværtimod, at ledelsens kapitalinteresse i køberens selskab havde været kendt siden december 1996, og at man havde fundet dette helt normalt. Spørgsmålet er imidlertid, hvilke muligheder køberen har haft for at få præcise oplysninger om selskabet på lige fod med ledelsen af Stardust, som køberen havde sluttet sig sammen med for at afgive et tilbud, således at man kan gå ud fra, at han ikke objektivt set er blevet behandlet på lige fod med andre tilbudsgivere.
- (70) På et møde med de franske myndigheder og CDR anførte CDR, at det forhold, at ledelsen i det solgte selskab havde en kapitalinteresse i køberens selskab, var almindelig praksis i sådanne situationer. Til støtte herfor fremsendte de franske myndigheder til Kommissionen den 1. juni 1999 breve fra potentielle købere, der havde indgivet købstilbud, hvoraf det fremgik, at selskabets ledelse skulle have en kapitalinteresse i køberens selskab. På grundlag af de oplysninger, myndighederne har fremsendt, bemærker Kommissionen imidlertid, at FG Marine var det eneste selskab, der bød på Stardust, hvis ledelse allerede på tidspunktet for afgivelse af tilbud indgik i selskabets ledelse. De øvrige tilbud havde på det tidspunkt på det pågældende område kun karakter af forslag til ledelsens deltagelse i køberselskabets kapital.
- (71) CDR burde have undgået en sådan interessekonflikt. I sådanne transaktioner er det muligt og endda normalt, at ledelsen har interesser i det solgte selskab, da det har vist sig, at man på den måde kan bevare en tilstedeværelse, motivering og samhørighed hos lederne, hvis afgang kunne være et alvorligt værditab, især for små og mellemstore virksomheder. Derimod bør ledelsen normalt ikke have kapitalinteresser i købervirksomheden i perioden op til privatiseringen på grund af de ulige forhold, dette kan medføre for de potentielle købere (hvilket ikke udelukker en efterfølgende kapitalinteresse). Nogle selskaber, der ikke har indgivet klage i denne sag, har ikke desto mindre givet udtryk for irritation over CDR, bl.a. på grund af den forhastede procedure, og det forhold, at de på grund af den anfægtede procedure kun havde adgang til mangelfulde oplysninger.
- (72) For det tredje undersøgte den ekspert, der blev udpeget i forbindelse med selskabets privatisering, udelukkende FG Marines tilbud. Han anførte, »at der ikke blev foretaget en gennemgang af andre tilbud«. Han undersøgte således ikke andre oplysninger i de andre tilbud, der kunne have betydning både for CDR og myndighederne, f.eks. risici uden for balancen og garantier knyttet til transaktionen. Hvis andre forhold end prisen, således som myndighederne påstår, er af betydning for at undersøge en given transaktion og vælge en køber, hvilket myndighederne anførte som argument for at afvise

klagerens prismæssigt mere interessante tilbud til CDR, har Kommissionen svært ved at se, hvorfor den udpegede ekspert kun gennemgik køberens tilbud. Kommissionen bemærker, at ekspertens gennemgang var afsluttet den 11. marts, dvs. før klageren havde afgivet tilbud til CDR, men at det ikke kan begrunde, at de tre andre tilbud, CDR havde modtaget før ekspertens gennemgang, ikke kom i betragtning.

- (73) For det fjerde anføres det i en intern note fra CDR af 24. april 1997, som klageren har fremsendt til Kommissionen, der har videresendt den til myndighederne, at det forhold, at selskabet Stardust baserede sin vækst på bestemmelserne om skattefradrag ifølge Pons-loven, begrundes en procedure, der giver de franske konkurrenter forrang. Det konkluderes faktisk i noten, at »på de vilkår må man foretrække en fransk løsning frem for en udenlandsk løsning«. Det er en af de grunde, som CDR anfører i noten som begrundelse for, at de to udenlandske konkurrenter Moorings og Sunsail med vilje ikke blev kontaktet. Det fremgår ligeledes klart af noten, at nogle af traktatens grundlæggende bestemmelser er blevet krænkede i denne transaktion. De franske myndigheder bestred i et brev af 1. juni 1999, at selskabet Moorings var blevet udelukket fra licitationsproceduren, og forelagde Kommissionen et brev af 8. december 1997 fra en af Moorings' ledere, hvoraf det klart fremgår, at købet af Stardust var blevet undersøgt og derefter afvist af Moorings på grund af manglende interesse for selskabet. Kommissionen tager dette brev ad notam, men understreger, at myndighederne ikke har bestridt ægtheden af den omhandlede note fra CDR.
- (74) I betragtning af ovennævnte formodninger om støtte og i lyset af disse oplysninger konkluderer Kommissionen, at den procedure, der blev fulgt, ikke var åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende. FG Marines tilbud har, som det fremgår af ovenstående oplysninger, fået en fortrinsbehandling.
- (75) Kommissionen har endvidere bemærket sig klagerens argument, ifølge hvilket salget retligt set er ugyldigt. FG Marine, der blev oprettet med henblik på køb af Stardust, var faktisk stadig under oprettelse på tidspunktet for indgåelsen af salgsprotokollen den 6. marts 1997, og da finansministeriet gav sin godkendelse den 14. april, og det var først, da selskabet var blevet lovligt opført i handelsregistret, hvilket først skete den 26. maj 1997, at man i juni 1997 kunne afholde Stardusts ekstraordinære generalforsamling, hvor salget til FG Marine og det forudgående kapitalindskud på 89 mio. FRF blev besluttet. Det fremgår endvidere af handels- og selskabsregistret, at FG Marine først påbegyndte sin drift den 15. april 1997. Retsgyldigheden af salgsprotokollen af 6. marts med et selskab under oprettelse, der endnu ikke var lovligt registreret, anfægtes derfor af klageren.
- (76) De franske myndigheder understregede i brev af 1. juni 1999, at ifølge fransk ret kan et selskab under oprettelse lovligt træffe dispositioner, så snart startkapitalen er deponeret i banken med et forslag til vedtægter, hvilket var tilfældet, da salgsprotokollen blev undertegnet den 6. marts 1997. De har endvidere fremsendt et bilag til støtte for denne påstand. Kommissionen kan på nuværende tidspunkt ikke på det grundlag drage nogen konklusion om klagerens argument, idet Kommissionen inden for rammerne af statsstøttekontrollen ifølge traktaten ikke skal udtale sig om salgets lovlighed, der henhører under de franske domstoles kompetence.
- (77) Kommissionen kan imidlertid ikke afgøre, om proceduren på trods af det diskriminerende og ugenomsigtige forløb i sidste instans indebærer statsstøtte. Det forhold, at klageren fremsatte et pristilbud på 15 mio. FRF, dvs. 13 mio. FRF mere end køberen, er ikke i sig selv tilstrækkeligt til entydigt at fastslå, at der skulle forelægges statsstøtte svarende til prisforskellen mellem de to tilbud.

- (78) Kommissionen bestrider ikke myndighedernes påstand, hvorefter andre forhold end prisen, som f.eks. garantier eller risici uden for balancen, kan inddrages af de private aktionærer i forbindelse med salg af en virksomhed, således at det forhold, at det valgte tilbud ikke var det højeste hvad angår den tilbudte pris, ikke i sig selv er et uigendriveligt bevis for støtte, da begrebet højestbydende kan fortolkes bredere, således at man inddrager forskelle i risici uden for balancen i de indkomne tilbud. Den bemærker endvidere, at det i rapporten fra den uafhængige ekspert, der blev udpeget i forbindelse med selskabets privatisering, konkluderes, at selskabets værdi efter en kapitalforhøjelse på 90 mio. FRF stadig ville være negativ (- 29 mio. FRF), mens salgsprisen alligevel var positiv, nemlig 2 mio. FRF. Ifølge de oplysninger, som de franske myndigheder har fremlagt, oversteg salgets følger for risiciene uden for balancen, der påhvilede sælgeren, ikke desto mindre — selv om det er vanskeligt at sætte tal på — langt differencen på 13 mio. FRF mellem de to tilbud, blandt andet fordi CDR fortsat efter salget står som garant for anpartshaverne.
- (79) Ifølge de franske myndigheder var der faktisk forskellige retlige risici i forbindelse med de talrige retstvister mellem CDR og Stardust og selskabets tidligere leder, hr. Tissier, og visse oplysninger fik CDR til at antage, at hvis klageren overtog Stardust, ville det betyde en forøgelse af disse retlige risici og en forværring af de finansielle følger for sælgeren, nemlig CDR, efter salget. Kommissionen bemærker, at det i artikel 5.3 i salgsprotokollen af 6. marts 1997 anføres, at alle fordele, som måtte følge af retssagerne mellem selskabet og selskabets tidligere leder (og de fysiske personer og offshore-selskaber, han har knyttet til sig), tilfalder sælgeren (CDR), således at sidstnævnte med rette kunne tage højde for forhold uden for balancen i forbindelse med disse risici og fordelene som følge af retssagerne ved valg af det generelt set mest fordelagtige tilbud.
- (80) Kommissionen har undersøgt de øvrige garantier, som sælger stillede køber i forbindelse med salget, herunder garantier for selskabets regnskaber, og mener ikke, at de afviger fra de normale betingelser for salg af en virksomhed, som en privat investor ville anvende, og som tager sigte på at begrænse usikkerhedsfaktorerne for køberen.
- (81) Kommissionen vil ikke udtale sig om, hvorvidt det var relevant, at CDR afviste klagerens tilbud om at købe Stardust. Det var imidlertid ikke disse eventuelt velbegrundede risikorelaterede motiver, CDR anvendte som begrundelse for at afvise klagerens tilbud, men en henvisning til overskridelse af frister, der ikke var velbegrundet, idet fristerne ikke var blevet offentliggjort på forhånd. Kommissionen kan heller ikke godtage myndighedernes argument, ifølge hvilket klageren skulle have haft fjendtlige hensigter og ønskede Stardust fjernet fra markedet, idet det forhold, at en køber overtager et selskab og dets aktiver, ikke er bestemmende for, under hvilke fremtidige retlige former disse aktiver vil blive udnyttet eller solgt, og kravet om, at selskabets nuværende drift skal fortsættes, er en betingelse, der kan være diskriminerende.
- (82) Privatiseringens diskriminerende karakter viser, at staten ikke forsøgte at sælge selskabet til højestbydende. I lyset af ovennævnte procedurefejl kan Kommissionen ikke konkludere, at Stardusts salgspris var markedsprisen, der gav den bedste værdiansættelse af selskabet og klart ikke indeholdt støtteelementer til fordel for køberen. Kommissionen bemærker imidlertid, at potentielle købere eventuelt selv værdiansætter meget usikre forhold, som f.eks. risici uden for balancen eller værdien af immaterielle aktiver, som f.eks. goodwill, og at de inddrager forhold, der er specifikke for dem, som f.eks. kommerciel synergi med deres egne aktiviteter, som en isoleret forudgående beregning ikke kan tage højde for. På grund af usikkerheden om den markedspris, der ville have været fremkommet i tilfælde af en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende procedure, og da der ikke har været gennemført en sådan procedure, er Kommissionen ikke — på trods af de påpegede procedurefejl — i stand til at konkludere, at køberen modtog støtte i forbindelse med salgsprisen.

iv) **Konklusion vedrørende de pågældende støtteforanstaltningers art og størrelse**

- (83) Statens konstante støtte til Stardust via Crédit Lyonnais-koncernen og derefter CDR omfatter støtte på finansielle betingelser, der ikke overholder det markedsøkonomiske investorprincip, og som Crédit Lyonnais og CDR ydede til selskabet i hele vækstperioden og efterfølgende under den meget alvorlige krise fra 1993-1996. Disse finansielle støtteforanstaltningers brud på det markedsøkonomiske investorprincip fremgår af den ekstraordinært store risiko, Crédit Lyonnais og efterfølgende CDR udsatte sig for i forhold til selskabet i form af tilgodehavender og forpligtelser uden for balancen på over 1 mia. FRF under hensyntagen til de lån, der blev ydet Stardusts kunder på næsten tre gange mere end selskabets aktiver ultimo 1996. Støtten til Stardust mundede ud i kapitalindskud foretaget af Crédit Lyonnais og CDR. Denne støtte, hvis nutidsværdi på tidspunktet for udbetalingen ikke er beregnet, beløber sig til:
- 44,3 mio. FRF i form af Altus Finances kapitalindskud i Stardust i oktober 1994
 - en lettelse af de finansielle forpligtelser fra juli 1995 til juni 1996 vedrørende kontokurantlånet på 127,5 mio. FRF, som CDR ydede Stardust. Da dette kontokurantlån efterfølgende blev omdannet til kapital, må det antages, at datoen for det tilsvarende kapitalindskud er datoen for kontokurantlånet, idet det i betragtning af selskabets situation allerede i juli 1995 var klart, at lånet ikke ville blive tilbagebetalt
 - 451,8 mio. FRF⁽¹³⁾ i forbindelse med CDR's tre kapitalindskud i selskabet fra 1995-1997 fra selskabets overførsel til afviklingsselskabet og indtil privatiseringen.
- (84) Alle støtteforanstaltningerne vurderes således til i alt 496,3 mio. FRF (ikke omregnet til nutidsværdi på udbetalingstidspunktet). I nutidsværdi i oktober 1994, da det første kapitalindskud, der undersøges i denne beslutning, fandt sted, og som følger af den støtte, Crédit Lyonnais-koncernen tidligere havde ydet⁽¹⁴⁾, beløb støtten sig til 450,4 mio. FRF. Disse transaktioner gjorde det muligt for staten at udligne de afholdte omkostninger i forbindelse med denne vedvarende støtte til selskabet — med tabt kapital, da Stardusts privatisering i sammenligning hermed kun indbragte 2 mio. FRF — og de udgør derfor støtteelementet i de finansielle transaktioner til fordel for Stardust.

VI

FORDREJNING AF SAMHANDELEN MELLEM MEDLEMSSTATERNE

- (85) Som Kommissionen anførte i meddelelsen om indledning af proceduren, er markedet for udlejning af lystbåde, der er Stardusts hovedaktivitet, et marked, hvor selskaber fra samtlige EU-lande konkurrerer, og som er blevet internationalt som følge af udviklingen i den internationale turisme. Nogle selskaber har etableret sig en række steder i EU, hovedsagelig i Middelhavsområdet og i de franske Antiller. Lejerne af bådene har meget forskellig geografisk oprindelse. Ifølge de franske myndigheders brev af 8. juni 1999 kommer kun 14 % af Stardusts kunder fra Frankrig, mens 44 % kommer fra de øvrige EU-lande (resten, dvs. 41 %, kommer fra resten af verden), hvilket viser betydningen af EU-handelen for en sådan virksomheds omsætning. Det skal endvidere bemærkes, at hvis Crédit Lyonnais og CDR ikke havde støttet selskabet, ville det have været gået konkurs, og en række af Stardusts konkurrenter i EU kunne have overtaget selskabets markedsandele og have tilbudt at opkøbe dets aktiver, hvorved de ville have styrket deres position på det franske og europæiske marked for udlejning af lystbåde.

⁽¹³⁾ Dette beløb omfatter kontokurantlånet fra juli 1995, der efterfølgende blev omdannet til en kapitalinteresse, således at de to beløb ikke kan indgå i den samlede beregning af støtten.

⁽¹⁴⁾ I betragtning af varigheden af den periode, i hvilken Crédit Lyonnais ydede støtte før Stardusts overførsel til afviklingsselskabet, fastsætter Kommissionen den 30. oktober 1994 (det første undersøgte kapitalindskud blev foretaget i oktober 1994) som referencdato for beregningen af støttens nutidsværdi med den på det tidspunkt gældende referencesats, nemlig 8,93 %. Ifølge myndighederne er 1994 det sidste år, i hvilket Crédit Lyonnais øgede sine forpligtelser over for selskabet.

- (86) Det følger af ovenstående, at de pågældende foranstaltninger fordrejede eller truede med at fordreje konkurrencevilkårene i EU. I betragtning af støtteelementerne i disse foranstaltninger må det derfor antages, at de pågældende foranstaltninger er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, da de indeholder statsstøtte, der fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene i et omfang, der påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Alle foranstaltningerne skulle have været anmeldt til Kommissionen i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og er, da dette ikke er sket, ulovlige.

VII

UNDERSØGELSE AF FORANSTALTNINGERNES FORENELIGHED MED TRAKTATEN

- (87) Som Kommissionen anførte i meddelelsen om indledning af proceduren, er de pågældende foranstaltninger ikke støtte af social karakter til enkelte forbrugere, og heller ikke støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælles europæisk interesse; der er heller ikke tale om støtte, der kan afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi.
- (88) Da der heller ikke er tale om en støtte, der er ydet for at fremme den økonomiske udvikling i visse franske områder, og heller ikke støtte til områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, kan undtagelserne i artikel 87, stk. 3, litra a) og c), anden del af første sætning, ikke finde anvendelse.
- (89) På grundlag af de oplysninger, de franske myndigheder har fremsendt, er det kun undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra c), første del af første sætning, der eventuelt kan finde anvendelse på den støtte, som før 1995 blev ydet af Crédit Lyonnais og derefter af CDR efter selskabets udskillelse og indtil privatiseringen.

i) Foreneligheden af den støtte, der blev ydet i forbindelse med kapitalindskuddene i selskabet før overførslen til CDR

- (90) Den støtte, Crédit Lyonnais ydede selskabet indtil 1995, skal undersøges i lyset af selskabets hurtige ekspansion i begyndelsen af 1990'erne. Takket været Crédit Lyonnais' støtte fordoblede selskabet sin omsætning fra 1992 til 1993, og igen fra 1993 til 1994 (omsætningen var på ca. 190 mio. FRF i 1994, men regnskabsåret på 18 måneder viser en omsætning på 292 mio. FRF frem til juni 1995). Denne firedobling på to år kunne selskabet ikke selv finansiere i betragtning af det dårlige resultat i 1992 og de negative resultater i 1993 og 1994, og firedoblingen skete da også udelukkende takket være støtte fra selskabets eneste bankforbindelse, Crédit Lyonnais, der engagerede sig stadig mere og påtog sig stadig flere risici. Crédit Lyonnais' usædvanlig fordelagtige finansieringsvilkår, der endda indebar garantier og lån til Stardusts kunder, som selskabet administrerede, fremskyndede denne udvikling. Crédit Lyonnais' finansielle støtte gav selskabet mulighed for at opkøbe konkurrerende virksomheder og øge sine markedsandele. Det betød, at selskabet, der stadig var en lille, marginal virksomhed i begyndelsen af halvfemserne — selskabet blev oprettet i 1989 — på trods af sine dårlige resultater blev ledende i sektoren både på europæisk og internationalt niveau.
- (91) Denne ekspansion faldt sammen med eksterne væksttransaktioner. Således overtog Stardust i 1992 administrationen af selskabet ATM's aktiviteter, der indebar administration og salg af en flåde på 150 både uden besætning. I 1993 opkøbte Stardust det konkursramte ATM og selskabet Jet Sea, der ligeledes var gået konkurs. Efter disse to transaktioner administrerede Stardust 180 både og 7 marinaer. Denne ekspansion blev ledsaget af en prestigepolitik, idet selskabet involverede sig i salget af to franske både til America Cup i 1994. Stardust forpligtede sig til at tilbagekøbe de to både efter en femårig periode til 40 % af deres værdi, dvs. 32 mio. FRF.

- (92) Selskabet var ude af stand til at styre denne hurtige ekspansion og prestigepolitik. Ifølge de franske myndigheder stammer selskabets tab især fra følgende:

- tab i forbindelse med Stardusts oprindelige aktivitet, der var salg og administration af både af typen »Scorpio«, og som i nogen grad skyldes hasarderede risici [...]
- en dårlig handelsstrategi og uhensigtsmæssig ledelse
- ekstraordinære enkeltstående begivenheder, som f.eks. tab i forbindelse med America Cup, som de franske myndigheder anslår til 45 mio. FRF.

(93)

TABEL 2

UDVIKLINGEN I SELSKABETS AKTIVITETER OG RESULTATER

(mio. FRF)

	31.12.1990 (11 mdr.)	31.12.1991 (12 mdr.)	31.12.1992 (12 mdr.)	31.12.1993 (12 mdr.)	30.6.1995 (18 mdr.)	30.6.1996 (12 mdr.)	30.6.1997 (12 mdr.)
Omsætning	10,4	25,9	53,2	117,5	291,7	178,4	134,9
Driftsresultat	0,7	4,1	9,9	6,7	- 110,7	- 43,4	- 21,9
Finansielt resultat	- 0,3	- 2,7	- 6,8	- 18,1	- 49	- 30,2	- 6,6
Ekstraordinært resultat	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 3,7	- 199,9	- 71,9	52,7
Nettoresultat	0,3	0,4	2,1	- 15,9	- 361,2	- 146,9	24,1

Kilde: De franske myndigheder.

- (94) Den meget alvorlige situation, der fulgte med disse tab, medførte både at selskabets egenkapital blev fuldstændig opbrugt, og at selskabet i denne potentielle fallitsituation af den grund blev insolvent over for sin eneste bankforbindelse, nemlig Crédit Lyonnais. I stedet for at drage konsekvensen af denne situation og stoppe sine satsninger i Stardust med tab involverede Crédit Lyonnais sig endnu mere ved at yde nye lån i 1994 og ved i løbet af regnskabsåret på 18 måneder fra 1994 til og med første halvår 1995 at omdanne tilgodehavender, som Crédit Lyonnais' datterselskab SBT Batif havde i Stardust, til kapitalinteresser tilhørende Crédit Lyonnais' finansielle holdingselskab Altus Finance. Denne transaktion gjorde det muligt at undgå konkurs, men forpligtede Crédit Lyonnais endnu mere, og da der ikke forelå en omstrukturingsplan, betød det i virkeligheden blot en udskydelse af forfaldstiderne i betragtning af de omfattende tab, der fulgte af den dårlige og urentable ledelse af selskabet. Det vil sige, at støtteelementet i Crédit Lyonnais' foranstaltninger i meget høj grad overskred kapitalindskuddet ultimo 1994, og at byrden som følge af tabene på støtten til Stardust i virkeligheden blev udskudt og overført til staten inden for rammerne af afviklingselskabet, idet Stardust i begyndelsen af 1995 blev udskilt og overført til CDR.
- (95) For at vurdere foranstaltningernes forenelighed med traktaten skal det bemærkes, at de pågældende foranstaltninger i virkeligheden blev gennemført før kapitalindskuddene i selskabet fra 1994 til 1997, der blot er en udskudt betaling af den støtte, foranstaltningerne indeholdt — og at de væsentligst vedrører Crédit Lyonnais' risikable finansiering af selskabet i den kraftige vækstperiode fra 1992 til 1994. Som det er nævnt ovenfor, er den eneste mulige undtagelse for de pågældende støtteforanstaltninger imidlertid undtagelsen efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), der forudsætter, at der er tale om støtte til redning og omstrukturering.

- (96) I det konkrete tilfælde blev støtten på ingen måde anvendt til at omstrukturere selskabet, idet formålet med støtten til Stardust væsentligst var at styrke selskabets vækst og opnå stadig større markedsandele. Ifølge den forretningsplan, konsulentfirmaet ACA udarbejdede i oktober 1993, som de franske myndigheder har fremsendt til Kommissionen i forbindelse med denne procedure, var formålet at gøre Stardust til et førende selskab på det europæiske marked for mindre krydstogter. Ifølge planerne var væksten fra 1993 til 1994 en »opstartperiode« for selskabet, der skulle efterfølges af en varig vækstperiode fra 1995. Det forudsatte en vækst i flåden fra 218 både i 1993 til 355 i 1996 og en forøgelse af bådenes værdi og kapacitet, samt en fordeling af flere hundrede både i de store internationale turistområder — Antillerne, Polynesien, Middelhavsområdet og Det Indiske Ocean — væsentligst med henblik på europæiske og nordamerikanske kunder, idet målet var en omsætning på over 300 mio. FRF i 1996, sammenlignet med ca. 50 mio. FRF i 1992. Forretningsplanen fra oktober 1993 er derfor ikke en omstrukturingsplan, der indebærer en opstramning med henblik på at genoprette selskabets drift og lette den konkurrenceforvridning, der følger af støtten. Der er derimod tale om en ambitiøs vækstplan, der tog sigte på at omdanne et mindre selskab til et førende selskab på verdensmarkedet for lystsejlers.
- (97) Det følger af ovenstående, at Crédit Lyonnais' støtte i denne vækstperiode i form af højrisikofinansieringer, og som fra ultimo 1994, som nævnt ovenfor, skete i form af kapitalindskud foretaget af Crédit Lyonnais og CDR, ikke kan betragtes som støtte til omstrukturering eller redning af Stardust. Tværtimod havde foranstaltningerne en udpræget konkurrenceforvridende virkning, idet de tog sigte på at styrke selskabets vækst ved at opkøbe konkurrerende selskaber og øge selskabets markedsandele, hvilket gjorde det muligt at firedoble omsætningen fra 1992 til 1994.
- (98) Det følger heraf, at de pågældende støtteforanstaltninger, der er ulovlige, idet de ikke blev anmeldt, endvidere ikke kan betragtes som forenelige med det fælles marked.

ii) Foreneligheden af støtten indeholdt i kapitalindskuddene i selskabet og CDR's transaktionsomkostninger efter Stardusts overførsel til afviklingsselskabet

- (99) Myndighederne har over for Kommissionen understreget, at man for regnskabsåret 1997/98 forventer, at selskabet genvinder rentabiliteten og opnår ligevægt på driftsregnskabet. Myndighederne har endvidere understreget, at de omstruktureringer; som den nye ledelse indsat af CDR i 1995 iværksatte, er begyndt at få virkninger. De har over for Kommissionen fremlagt de omstrukturingsforanstaltninger, ledelsen har iværksat, og som har til formål at genetablere selskabets rentabilitet fra 1997/98, og som var det grundlag, som køberen baserede sig på.
- (100) Myndighedernes argumenter giver anledning til følgende kommentarer fra Kommissionens side. Det skal indledningsvis bemærkes, at det, ud over den usikkerhed, der er om betingelserne for den sidste kapitaltilførsel, der i lyset af ovennævnte betingelser for proceduren hænger uløseligt sammen med køberens pristilbud, må erkendes, at CDR's forvaltning af sagen ser ud til at have fulgt ledelseskriterier, der tog sigte på at klare følgerne af Crédit Lyonnais' risikable forpligtelser og begrænse statens tab. Statens betydelige omkostninger i forbindelse med denne transaktion ser væsentligst ud til at skyldes Crédit Lyonnais risikable forvaltning af denne sag i årene, før Stardust blev overført til afviklingsselskabet.
- (101) Som nævnt ovenfor i vurderingen af de pågældende støtteforanstaltninger mener Kommissionen faktisk, at det forhold, at de omhandlede foranstaltninger indeholder støtteelementer, ikke i så høj grad skyldes CDR's foranstaltninger som Crédit Lyonnais' risikable støtte til selskabet før udskillelsen i afviklingsselskabet; det forholder sig nemlig sådan, at støtten faktisk blev ydet, før staten måtte udligne sine tab på transaktionen via CDR. Som det er tilfældet for en støtteforanstaltning i form af en garanti, er støtteforanstaltningens indtræden ikke statens betaling — i tilfælde af en garanti indløsningen af denne — men den tilgrundliggende handling — i tilfælde af en garanti ydelsen heraf.

Det forhold, at Kommissionen vurderer støtten til Stardust som omkostningerne i forbindelse med kapitalindskuddet og opkøb af aktiver, der væsentligst blev afholdt af CDR, betyder ikke, at den finansielle støtte, Crédit Lyonnais tidligere havde ydet til Stardust, mister sit støtteelement. Som netop understreget havde Crédit Lyonnais-koncernens støtte nået et urimeligt højt niveau, der lå betydeligt over selskabets samlede balance, allerede før Stardust blev overført til CDR.

- (102) CDR overtog således selskabet i en så vanskelig situation, at det finansielle resultat efter overførslen af Stardust til afviklingsselskabet efter al sandsynlighed kun kunne blive negativt, selv om privatiseringen var blevet gennemført på en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde. Den støtte, der var indeholdt i en så hasarderet foranstaltning, blev kun i meget ringe grad udlignet af Crédit Lyonnais i forbindelse med kapitalindskuddet i 1994 på 44,3 mio. FRF, dvs. mindre end 10 % af den samlede støtte — idet den finansielle afvikling af transaktionen blev udskudt og direkte pålagt staten inden for rammerne af afviklingsselskabet, hvorved bankens urentable aktiver blev overført til CDR. Det må derfor konstateres, at der er et betydeligt tidsrum mellem den periode før 1995, hvor støtten begyndte at blive ydet, og den endelige konstatering i 1997 af tab, der gjorde det muligt at opgøre transaktionen og fastslå det nøjagtige støttebeløb indeholdt i Crédit Lyonnais' finansielle støtteforanstaltninger.
- (103) De kapitalindskud og opkøb af risikofyldte aktiver, CDR foretog til fordel for selskabet, skal ikke i det konkrete tilfælde vurderes på basis af omstrukturingsplanen, som selskabets ledelse iværksatte i februar 1996, men på samme måde som kapitalindskuddet i 1994 i den kontekst, hvor støtten i virkeligheden oprindeligt blev ydet til Stardust, navnlig i årene 1992, 1993 og 1994. Som fastslået ovenfor opfylder den første kapitaltilførsel fra 1994 ikke betingelserne for at kunne betragtes som forenelig med den fælles interesse. Det samme gælder den udskudte støtte afholdt af CDR.
- (104) Det skal endvidere bemærkes, at de franske myndigheder ikke har forelagt Kommissionen en omstrukturingsplan udarbejdet i begyndelsen af 1995, der kunne gøre det muligt at undersøge, hvorvidt kapitalindskuddet i april 1995 på 112 mio. FRF var foreneligt med traktaten. I deres svar af 9. februar 1998 giver myndighederne blot en efterfølgende begrundelse for de foranstaltninger, selskabets nye ledelse traf på det tidspunkt. Den omstrukturingsplan, de har fremsendt til Kommissionen i forbindelse med denne procedure, er udarbejdet senere og stammer fra februar 1996. Det følger heraf, at omstrukturingsforanstaltningerne blev indført sent og i en hel anden sammenhæng end Crédit Lyonnais' støtte i begyndelsen af 1990'erne, der gjorde det muligt for dette lille selskab at blive førende på markedet for lystsejls, hvilket det fortsat er, også efter gennemførelsen af de omhandlede omstrukturingsforanstaltninger.
- (105) Myndighederne fremsendte endvidere i deres brev af 2. juni 1999 til Kommissionen et udateret dokument, der skulle være en omstrukturingsplan iværksat allerede i sommeren 1995. I lyset af oplysningerne deri er det imidlertid klart, at der er tale om et dokument udarbejdet efter 1995. Planen fremhæver de foranstaltninger, der er gennemført for at genetablere selskabets levedygtighed. Der er imidlertid ikke basis for at antage, at støtten til selskabet er forenelig med traktaten, da der fremlægges en strategi om en styrket position i Europa og en stærk vækst for selskabet, men ingen foranstaltninger, der tager sigte på at dæmpe støttens konkurrenceforvridende karakter.
- (106) Kommissionen har subsidiært undersøgt, om støtten kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis man foretager en vurdering af foreneligheden af CDR's støtte uden hensyntagen til situationen før 1995, hvor støtten i realiteten blev ydet — støtten vil normalt skulle vurderes i den sammenhæng (selv om den blev udbetalt i flere rater⁽¹⁵⁾).

⁽¹⁵⁾ Jf. Førsteinstansrettens dom »Ducros«, sag T-149/95, Sml. 1997 II, s. 2031, præmis 66.

- (107) Det skal bemærkes, at selskabet ifølge forretningsplanen fra februar 1996, som myndighederne fremsendte til Kommissionen, og som ifølge myndighederne var grundlaget for de efterfølgende kapitalindskud, skulle koncentrere sig om sin hovedaktivitet, nemlig udlejning af krydstogter på »bare boats«; man regnede således med en kraftig vækst i denne aktivitet inden for rammerne af en såkaldt vækststrategi, idet antallet af »bare boats« skulle øges fra 189 ultimo 1994 til 264 ultimo 1996. Derimod skulle selskabets øvrige aktiviteter indskrænkes. Ifølge planen skulle der gennemføres en betydelig reduktion af selskabets anlægsaktiver og omsætning, der skulle falde fra 208 mio. til 162 mio. FRF fra 1995 til 1997, dvs. et fald på ca. 22 %. Den mest berørte aktivitet var salg af både, der faldt fra 175 mio. til 63 mio. FRF. Derimod skulle den mest rentable aktivitet, nemlig udlejning af »bare boats«, stige meget mærkbart, fra 44 mio. til 99 mio. FRF. Det vil sige, at selskabets omsætning i 1997 efter denne aktivitetsnedsættelse var ca. 2,5 gange større end 1992-omsætningen, mens Crédit Lyonnais' støtte til Stardust i virkeligheden blev ydet allerede fra begyndelsen af denne periode (jf. afsnit V).
- (108) Støtten har således i virkeligheden i hele den periode, hvor den blev ydet, på trods af den sene omstrukturering og aktivitetsnedsættelse, muliggjort en meget stærk vækst for Stardust. Denne vækst betød, således som det fremgår af en note fra de franske myndigheder af 8. juni 1999, at selskabet kunne styrke sin omsætning meget hurtigere, end det var tilfældet for de to hovedkonkurrenter, Moorings, der havde en stabil periode, og Sunsail, der fordoblede sin omsætning i perioden, dvs. en meget lavere vækst end Stardust. Da der var tale om et urentabelt og dårligt ledet selskab, skyldes Stardusts vækst væsentligst den usædvanlig store støtte, der blev ydet selskabet. Uden denne støtte ville selskabet have været gået konkurs, da den faktiske situation kom for dagen i forbindelse med revisionen ultimo 1994, og selskabet ville ikke længere have været på markedet.
- (109) Selv om en sådan plan havde muliggjort en genopretning af selskabets levedygtighed og en begrænsning af støtten til det mindst mulige, ville den, i betragtning af de store støttebeløb på næsten tre gange selskabets årsomsætning 1995/96, være forenelig med de gældende regler for støtte til omstrukturering, ifølge hvilke der skal træffes foranstaltninger for at opveje konkurrenceforvridende virkninger for konkurrenterne. De omstrukturingsforanstaltninger, der blev truffet på et sent tidspunkt, var simpelthen strengt nødvendige for at genoprette selskabets levedygtighed og indebar blandt andet en reduktion af selskabets anlægsaktiver og risici i forbindelse med salg af både. Det ser på ingen måde ud til, at støtten oversteg det strengt nødvendige eller indeholdt elementer, der tog sigte på at opveje den konkurrenceforvridende virkning for konkurrenterne som følge af støtten til selskabets strategiske hovedaktivitet, nemlig udlejning af »bare boats«.
- (110) Denne ambitiøse plan, der tog sigte på at koncentrere selskabets aktivitet om udlejning af »bare boats«, blev efterfølgende stort set ført ud i livet. Ifølge de sidste oplysninger fremsendt af de franske myndigheder steg antallet af fakturerede årlige udlejningsuger for »bare boats« faktisk fra 1 890 i regnskabsåret 1993 til 2 794 i regnskabsåret 1995/96 og 3 971 i regnskabsåret 1997/98, og målet for 1999 er fastsat til 4 800 uger, dvs. en stigningsfaktor i denne nicheaktivitet på 2,5 i forhold til 1993. I hele undersøgelsesperioden (1992-1997), hvor Crédit Lyonnais begyndte at yde støtte til selskabet for at fremme udviklingen, steg Stardusts omsætning fra 53 mio. til ca. 135 mio. FRF.
- (111) I det konkrete tilfælde havde Stardusts franske og europæiske konkurrenter, især konkurrenter med betydelig aktivitet inden for udlejning af »bare boat«-krydstogter, ikke mulighed for at få en rimelig kompensation på det plan; de led derimod tab som følge af støtten til selskabet med henblik på en fokusering på denne hovedaktivitet, hvor selskabet oplever en meget kraftig vækst. Som det endvidere er blevet nævnt, er Stardusts kunder spredt geografisk, idet 44 % af kunderne kommer fra Europa (uden for Frankrig), 14 % er franske kunder og resten kommer fra den øvrige verden, væsentligst USA. Disse forhold bekræfter, hvor følsomme foranstaltningerne til fordel for Stardust er, og hvilke potentielle følger de har for konkurrencevilkårene, ikke blot i Frankrig, men også i de øvrige EU-lande. I stedet for at træffe foranstaltninger for at opveje støttens konkurrenceforvridende følger medførte de omstrukturingsforanstaltninger, selskabets nye ledelse traf med støtte fra aktionæren, i virkeligheden takket være den ydede støtte en meget kraftig vækst for Stardusts aktivitet på det strategiske område, selskabet koncentrerede sig om.

- (112) Det må derfor af denne subsidiaere undersøgelse konkluderes, at de støtteforanstaltninger, som CDR ydede til Stardust i 1995-1997, ikke opfylder betingelserne i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, selv om foranstaltningerne undersøges efterfølgende på basis af planen fra februar 1996.
- (113) Støtten til selskabet kan derfor ikke erklæres forenelig med den fælles interesse.

VIII

KONKLUSION

- (114) Støtten til selskabet Stardust i form af kapitalindsud og bankgarantier ydet af staten via Crédit Lyonnais-koncernen og derefter CDR indeholder støtteelementer. Støtten er ulovlig, da den ikke er anmeldt. Støtteelementerne udgøres af tilskud i form af et kapitalindsud foretaget af Crédit Lyonnais, et kontokurantlån og kapitalindsud i form af eftergivelse af gæld foretaget af den efterfølgende aktionær, CDR, efter Stardusts overførsel til afviklingselskabet i 1995. Den omhandlede støtte beløber sig i ikke-nutidsberegnet værdi til i alt nominelt 496,2 mio. FRF. Den nutidsberegnete værdi pr. 31. oktober 1994 beløber sig til 450,4 mio. FRF.
- (115) Den eneste mulige undtagelse for støtten ifølge artikel 87, stk. 3, litra c), kan ikke anvendes, da der ikke er tale om omstrukturingsstøtte, men om støtte, der på tidspunktet for støttens ydelse havde til formål at ledsage og muliggøre en hurtig vækst for selskabet, der endda ikke var rentabelt, således at støtten havde konkurrenceforvridende følger, der er uforenelige med den fælles interesse.
- (116) I øvrigt blev Stardust privatiseret ifølge en procedure, der ikke var åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende, således som krævet, og som kunne gøre det muligt at udelukke enhver formodning om støtte og fastsætte en markedspris. Kommissionen bemærker, at fastsættelse af en sådan pris kan omfatte risici uden for balancen, således at klagen fra en konkurrent, der havde afgivet et pristilbud over for CDR, der lå højere end tilbuddet fra Stardusts køber, ikke i sig selv er et tilstrækkeligt bevis for støtte til køberen i forbindelse med denne transaktion. I betragtning af forpligtelserne uden for balancen og usikkerheden om selskabets reelle markedsværdi, der kunne have været fremkommet ved en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende procedure, vurderer Kommissionen, at der ikke blev ydet yderligere støtte til selskabet eller dets køber i forbindelse med privatiseringen.
- (117) Da den omhandlede støtte er uforenelig, skal staten sørge for tilbagebetaling enten direkte eller via CDR, hvis tab staten udreder via garantimekanismen for ansvarlig lånekapital i EPFR (Établissement public de financement et de restructuration). De 44,3 mio. FRF, Crédit Lyonnais indskød som støtte til Stardust i oktober 1994, skal ligeledes tilbagebetales. Crédit Lyonnais blev faktisk allerede, da Stardust blev overført til afviklingselskabet, holdt skadesløs for de tab, der fulgte af transaktionen, og det tilfalder derfor staten, der i sidste instans skal dække tabene, at tilbagesøge den støtte, der er ydet Stardust. Det ville være i modstrid med forpligtelsen til at begrænse støtten til Crédit Lyonnais til det strengt nødvendige i henhold til omstrukturingsplanen, hvis Crédit Lyonnais tilbagesøgte de 44,3 mio. FRF. Da den plan, Kommissionen godkendte i maj 1998, ikke indeholdt bestemmelser om sådanne ekstra midler fra selskaber som Stardust, som Crédit Lyonnais i det konkrete tilfælde har ydet støtte, kan banken ikke drage fordel af denne tilbagebetaling.

- (118) Opgørelsen og tilbagebetalingen af støtten til Stardust påvirker ikke det støttebeløb til Crédit Lyonnais, som Kommissionen godkendte ved beslutning 95/547/EF og 98/490/EF; det godkendte støttebeløb forbliver uændret. Enhver stigning eller mulig reduktion af den faktiske støtte til Crédit Lyonnais på grund af den opgjorte støtte til Stardust og CDR's tilbagesøgning påvirker ikke det støttebeløb, Kommissionen godkendte i beslutning 98/490/EF om Frankrigs støtte til Crédit Lyonnais, der som nævnt i den omhandlede beslutning ⁽¹⁶⁾ tager højde for usikkerheden om støtten til Crédit Lyonnais; den omhandlede støtte til Stardust på under 0,5 mia. FRF i ikke-nutidsberegnet værdi rækker ikke ved den usikkerheds- og forsigtighedsmargen på 45 mia. FRF, Kommissionen anførte i beslutning 98/490/EF. I overensstemmelse med beslutning 98/490/EF, der ligeledes tager højde for nødvendigheden af at sikre bankens levedygtighed og begrænse støtten til det strengt nødvendige, forbliver medlemsstatens forpligtelser hvad angår de krævede modydelse i form af salg af aktiver og lukning af dele af bankens virksomhed uændrede —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Kapitalforhøjelserne i Stardust Marine på 44,3 mio. FRF foretaget af Altus Finance i oktober 1994, på 112 mio. FRF foretaget af CDR i april 1995, CDR's kontokurantlån på 127,5 mio. FRF fra juli 1995 til juni 1996 samt kapitaltilførslen på 250,5 mio. FRF i juni 1996 og på 89 mio. FRF i juni 1997 foretaget af CDR udgør statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Foranstaltningerne til en samlet nutidsværdi pr. 31. oktober 1994 på 450,4 mio. FRF kan ikke erklæres forenelige med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 2 og 3.

Artikel 2

Det pålægges Frankrig at sikre, at Stardust tilbagebetaler støtten til staten eller til CDR på i alt 450,4 mio. FRF, svarende til den støtte, der var indeholdt i de omhandlede foranstaltninger omregnet til nutidsværdi pr. 31. oktober 1994. Hertil skal lægges renter af beløbet fra dette tidspunkt, beregnet på grundlag af den referencerente, Kommissionen har fastsat for beregningen af nettosubventionsækvivalenten for støtte i Frankrig.

Artikel 3

Frankrig underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. september 1999.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁶⁾ EFT L 221 af 8.8.1998, særlig s. 52-61.

BERIGTIGELSER

Berigtigelse til Kommissionens forordning (EF) nr. 1770/2000 af 10. august 2000 om fastsættelse af de restitutionsatser, der skal anvendes for visse produkter fra korn- og rissektoren, der udføres i form af varer, som ikke omfattes af traktatens bilag I

(De Europæiske Fællesskabers Tidende L 204 af 11. august 2000)

Side 31, tabellen i bilaget erstattes af følgende tabel:

KN-kode	Varebeskrivelse ⁽¹⁾	Restitutionsatser i EUR/100 kg	
		i tilfælde af forudfastsættelse af restitutionerne	i andre tilfælde
1001 10 00	Hård hvede: – for så vidt angår udførsel af varer henhørende under KN-kode 1902 11 og 1902 19 til Amerikas Forenede Stater – i andre tilfælde	— —	— —
1001 90 99	Blød hvede og blandsæd af hvede og rug: – for så vidt angår udførsel af varer henhørende under KN-kode 1902 11 og 1902 19 til Amerikas Forenede Stater – i andre tilfælde: – – såfremt artikel 4, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1520/2000 finder anvendelse ⁽²⁾ – – såfremt artikel 2, stk. 1, finder anvendelse. – – for så vidt angår udførsel af varer henhørende under underkapitel 2208 ⁽³⁾ – – i andre tilfælde	0,936 — — — 1,440	0,936 — — — 1,440
1002 00 00	Rug	4,292	4,292
1003 00 90	Byg – for så vidt angår varer henhørende i under kapitel 2208 ⁽³⁾ – i andre tilfælde	— —	— —
1004 00 00	Havre	2,080	2,080
1005 90 00	Majs, anvendt i form af: – stivelse: – – såfremt artikel 4, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1520/2000 finder anvendelse ⁽²⁾ – – såfremt artikel 2, stk. 1, finder anvendelse. – – for så vidt angår udførsel af varer henhørende under underkapitel 2208 ⁽³⁾ – – i andre tilfælde – glucose, glucosesirup, maltodextrin, maltodextrinsirup under KN-kode 1702 30 51, 1702 30 59, 1702 30 91, 1702 30 99, 1702 40 90, 1702 90 50, 1702 90 75, 1702 90 79 og 2106 90 55 ⁽⁴⁾ : – – såfremt artikel 4, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1520/2000 finder anvendelse ⁽²⁾ – – såfremt artikel 2, stk. 1, finder anvendelse. – – for så vidt angår udførsel af varer henhørende under underkapitel 2208 ⁽³⁾ – – i andre tilfælde – for så vidt angår varer henhørende i underkapitel 2208 ⁽³⁾ – andre (også i uforarbejdet stand) Kartoffelstivelse under KN-kode 1108 13 00 som ligestillet med et produkt, der er fremstillet ved forarbejdning af majs: – såfremt artikel 4, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1520/2000 finder anvendelse ⁽²⁾ – – såfremt artikel 2, stk. 1, finder anvendelse. – – for så vidt angår udførsel af varer henhørende under underkapitel 2208 – i andre tilfælde	3,833 3,833 4,362 6,155 2,654 2,654 3,272 4,976 4,362 6,155 3,833 3,833 4,362 6,155	3,833 3,833 4,362 6,155 2,654 2,654 3,272 4,976 4,362 6,155 3,833 3,833 4,362 6,155
ex 1006 30	Sleben ris: – rundkornet – middelkornet – langkornet ris	12,500 12,500 12,500	12,500 12,500 12,500
1006 40 00	Brudris	2,900	2,900
1007 00 90	Sorghum	—	—

⁽¹⁾ De anvendte mængder af bearbejdede eller ligestillede produkter skal i givet fald multipliceres med de koefficienter, der er angivet i bilag E til Kommissionens ændrede forordning (EF) nr. 1520/2000 (EFT L 177 af 15.7.2000, s. 1).

⁽²⁾ Den pågældende vare henhører under KN-kode 3505 10 50, medmindre artikel 2 finder anvendelse.

⁽³⁾ Varer, der er opført i bilag B til Rådets forordning (EØF) nr. 1766/92 eller omhandlet i artikel 2 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2825/93.

⁽⁴⁾ For sirup henhørende under KN-kode 1702 30 99, 1702 40 90 og 1702 60 90, fremstillet ved blanding af glucosesirup og fructosesirup, ydes kun udførselsrestitution for glucosesirup.